

NAŠE DELO

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICE KOLIČEVO

Odkritje spomenika

VEVČE, JULIJ — Slovesnost se je začela ob 10. uri s sprevedom družbenih organizacij od godbenega doma do spomenika. Ob zvokih koračnic Papirniškega pihalnega orkestra je za prapori korakala častna četa JLA, gasil-

ci, borci, člani SZDL in drugih organizacij.

Po državni himni je častne goste in občane, zlasti pa družine in svojce padlih papirničarjev, pozdravil predsednik aktiva ZB Vevče, tovariš Stane Meljo. Slav-

nostni govor je imel general major Franc Sotlar, pomočnik rep. sekretarja za narodno obrambo, vevški rojak, izhajajoč iz družine papirniških delavcev. Sam je živel in se poznal z vsemi, katerih imena so vklesana na

spomeniku. Zato je znal navzočim povedati vse o boju vevških papirničarjev za njihove pravice, o borbi tovarne in okolice v narodnoosvobodilni vojni, o vstaji Vevč in njihovem prispevku k lepšemu današnjemu dnevu od prvega strela do konca revolucije in obnove.

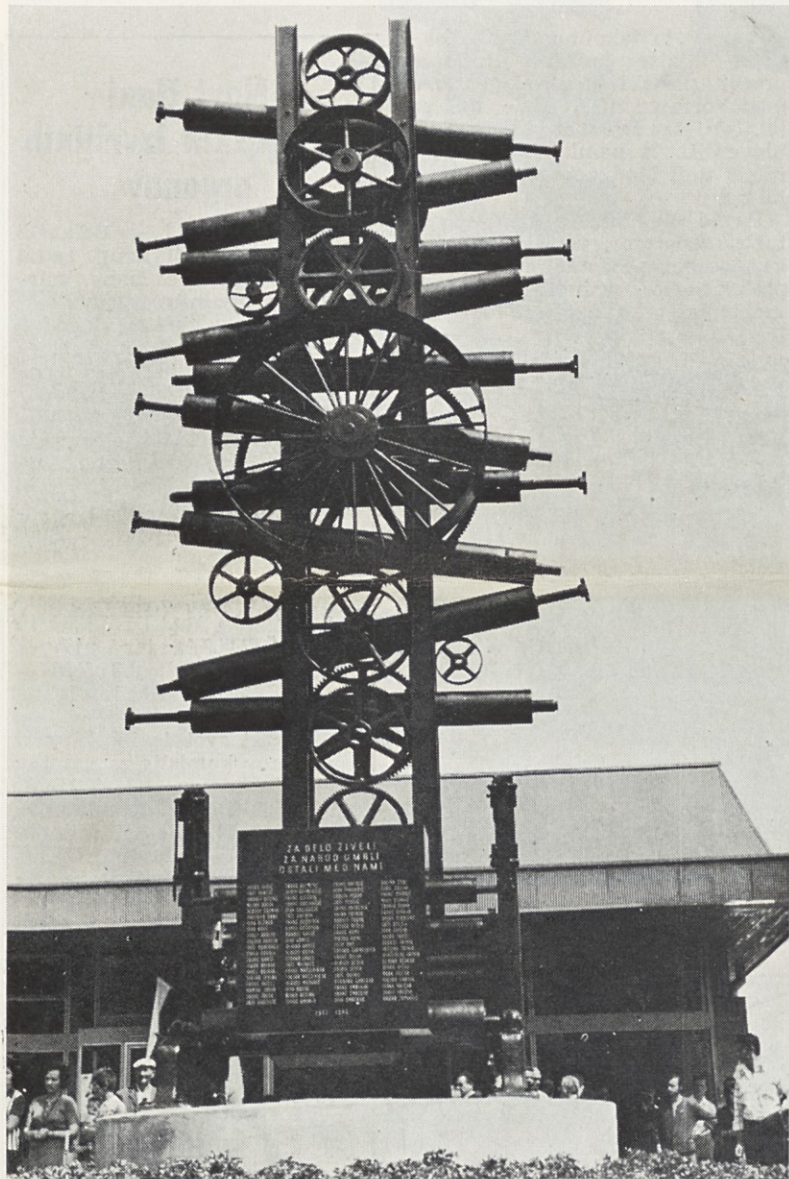
Po tehtnih in preudarjenih besedah je ob častni salvi enote JLA tovariš Sotlar odkril spominsko ploščo, vgrajeno na spomeniku, kjer so vklesana imena osemdesetih Vevčanov, ki so žr-

tvovali svoja življenja za obstoj nas in našega naroda.

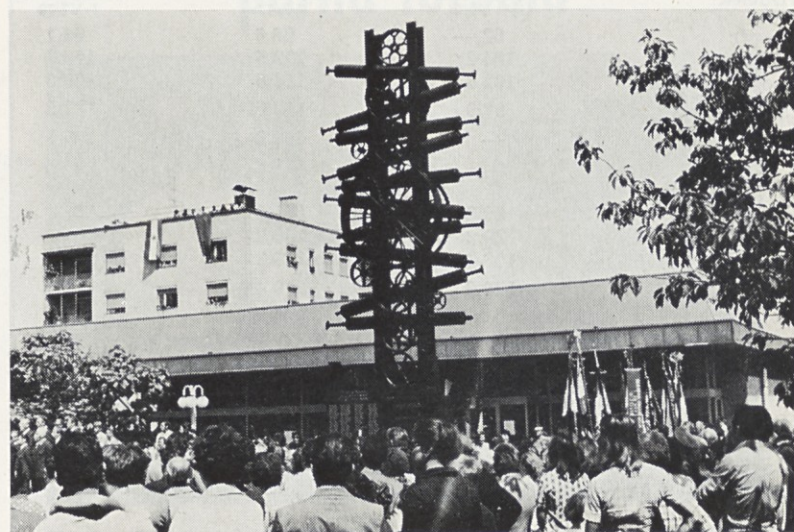
Po odkritju je PPO zaigral koračnico »Komandant Stane«, članica Mestnega gledališča Alenka Svetelova pa je recitirala Elegijo padlim in Minuto tišine.

Slovesnost je izpopolnil tudi Partizanski pevski zbor pod vodstvom dirigenta Radovana Gobca s skladbo »Mrtvim herojem«.

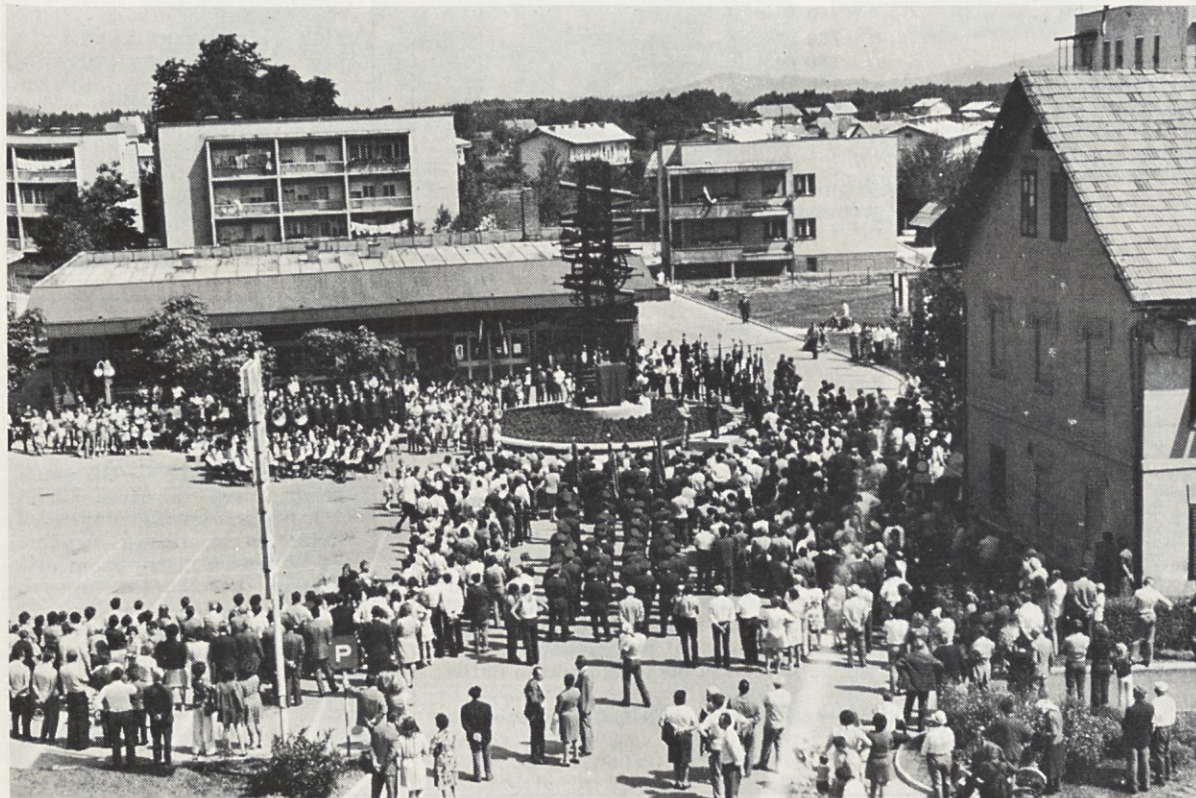
Spomenik ne izraža samo spominsko vsebino boja papirničarjev v času NOB, ampak daje Vevčam veličastnejšo podobo papirničarstva.

Pihalni orkester Papirnice Vevče spremlja invalidski pevski zbor

Ob odkritju spomenika papirničarjem 22. VII. 1974 na Vevčah

Častni gostje ob otvoritvi

Papirnica Količevo

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE
za maj 1974

Količinsko v %	V/74	V/74	I-V/74
Izdelek	OP V/74	V/73	I-V/73
Papir	108,2	100,2	100,—
Karton	105,9	125,9	129,1
Lepenka	96,1	103,2	107,8
Skupaj	106,4	120,3	122,6
Lesovina	—	116,—	83,5

Vrednostno v %	V/74	V/74	I-V/74
Papir	126,8	200,5	175,9
Karton	107,5	201,1	199,—
Lepenka	102,3	124,7	117,4
Skupaj	111,4	194,6	186,4

IZVOZ

Količinsko v %	V/74	V/74	I-V/74
Papir	161,5	73,6	62,2
Karton	120,2	279,8	87,7
Lepenka	—	—	—
Skupaj	146,—	95,2	72,6

Vrednostno v %	V/74	V/74	I-V/74
Papir	161,1	109,5	101,2
Karton	162,—	792,1	182,2
Lepenka	—	—	—
Skupaj	161,5	174,9	132,4

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI
PROIZVODNIH STROJEV za maj 1974

Stroj	Kol. čas	Prazniki		Remont		Zastoj		Izkor.	Proiz.
	ure	ure	%	ure	%	ure	%	str. %	v t
PS I	744	48	6,5	—	—	12	1,6	91,9	90,—
PS II	744	48	6,5	76	10,2	18	2,4	80,9	400,2
KS I	744	48	6,5	—	—	29	3,9	89,6	663,1
KS II	744	48	6,5	47	6,3	19	2,6	84,6	1.625,7
LS	744	48	6,5	—	—	18	2,4	91,1	228,4
Skupaj	744	48	6,5	25	3,3	19	2,6	87,6	3.007,4
Leso-brusilnica	744	48	6,5	—	—	72	9,7	83,8	336,8

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposl.	%	Neto pr./zap.
Poprečje v letu 1973	687	100,—	100,—
Maj 1974	686	99,8	131,8
Poprečje v letu 1974	684	99,6	131,2

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE
za junij 1974

Količinsko v %	VI/74	VI/74	I-VI/74
Izdelek	OP VI/74	VI/73	I-VI/73
Papir	62,—	66,6	94,1
Karton	104,2	129,5	129,2
Lepenka	102,3	113,6	108,8
Skupaj	97,9	117,5	121,8
Lesovina	—	462,2	100,5

Vrednostno v %	VI/74	VI/74	I-VI/74
Papir	89,3	141,8	169,1
Karton	129,2	256,2	209,—
Lepenka	103,3	123,3	118,4
Skupaj	120,6	219,4	192,3

IZVOZ

Količinsko v %	VI/74	VI/74	I-VI/74
Papir	27,—	32,3	56,3
Karton	99,4	248,7	99,2
Lepenka	—	—	—
Skupaj	43,5	66,5	71,9

Vrednostno v %	VI/74	VI/74	I-VI/74
Papir	38,7	58,7	90,6
Karton	127,9	581,2	212,1
Lepenka	—	—	—
Skupaj	60,7	120,8	130,5

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI
PROIZVODNIH STROJEV za junij 1974

Stroj	Kol. čas	Prazniki		Remont		Zastoj		Izkor.	Proiz.
	ure	ure	%	ure	%	ure	%	str. %	v t
PS I	720	—	—	108	15,—	12	1,7	83,3	78,6
PS II	720	—	—	—	—	25	3,5	96,5	507,—
KS I	720	—	—	—	—	31	4,3	95,7	689,9
KS II	720	—	—	—	—	22	3,1	96,9	1.879,6
LS	720	—	—	18	2,5	14	1,9	95,6	292,5
Skupaj	720	—	—	25	3,5	21	2,9	93,6	3.384,6
Leso- brusilnica	720	—	—	17	2,4	14	1,9	95,7	383,8

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposl.	%	Neto pr./zap.
Poprečje v letu 1973	687	100,—	100,—
Junij 1974	691	100,6	138,5
Poprečje v letu 1974	685	99,7	132,5

Dela na novi toplarni

VEVČE, JULIJ — Vsa glavna dela v zvezi z novo toplarno bi lahko razvrstili v tri skupine: v gradbena, strojna in v elektro dela.

Zanimivo za ta tri področja je, da se dela venomer prepletajo, odvijajo pa v zaporedju, kot so navedena.

Večja gradbena dela na osnovnih objektih so v zaključni fazi, trenutno so v največjem razmahu strojna montažna dela.

Stanje gradbenih del je naslednje: na vsem objektu, razen v kotlarni, so bile zazidane polnilne stene. Te stene so bile tudi grobo in fino ometane, pri pisarnah in prostorih toplotne komande so bile zazidane predelne stene. Največja dela v zadnjem času je predstavljala dokončna izdelava turbinske mize ter izdelava kinet in tlaka v strojnici, vzdana so bila okna za kopelit zasteklitev. Silno strogi predpisi za izdelavo mazutnih rezervoarjev so od Gradisovih delavcev terjali zelo natančna gradbena dela. Dno rezervoarja mora npr. imeti 2 ‰ nagib proti obodu.

Največja strojno montažna dela so bila izvedena do sedaj na kotlu. Vgrajen je bil spodnji in zgornji boben, stranske stene, dno kotla, vgrajevati pa so začeli že tudi padne cevi med dvema bobnoma. Pri vgraditvi zgornjega bobna je prišlo prejšnji mesec do neljubega dogodka. Ko je 100-tonsko dvigalo Jugomontaže dvigalo boben, je le-ta iz višine ca.

5 m zdrsel na tla. Pri tem so se priključne cevi zvile, bati se je bilo tudi okvar v materialu. Po zelo pazljivem popravilu so bile opravljene natančne rentgenske meritve, ki so odstranile vse bojazni. Boben je nepoškodovan.

V zadnjih dneh je bil sestavljen in vgrajen kotelski podest, izvedena cevna povezava med obstoječim mazutnim rezervoarjem in novo toplarno, montiran cevni most pri brusilnici, položene cevi za hladilno vodo v kineti, dokončno zmontirano mostno dvigalo v strojnici, sestavljeno ogrodje strehe mazutnega rezervoarja in vgrajene posode za kemično pripravo vode.

Danes je večina velike opreme že na Vevčah, 6 nadaljnjih vagonov od Waagner biroja in eden od Siemens pa je na poti v tovarno.

Ko ocenjujemo z vsakim dnem konkretnije oblike naše nove toplarne, smo veseli, da bomo dobili sodobni elektroenergetski obrat.

Ceprav je takomenovani diskotel »mlajše« izvedbe, jih je že precej postavljenih v prostoru med Formozo in Avstrijo, naš pa je tretji te vrste oz. te firme v Sloveniji. Za nami si ga je naročila tudi Medvoška tovarna celuloze.

Firme Siemens, ki bo dobavila turbo generator, verjetno ni treba posebej predstavljati. Te dni pričakujemo prihod posebnega monterja, tako da bodo dela na

tem delu naprave lahko takoj stekla.

Celo goro nalog, del in problemov bi ne zmogli na Vevčah sami. Že takoj v začetku gradnje smo sklenili pogodbo za izvajanje inženiringa z Elektroprojektom. Ekipo petih do devetih inženirjev in tehnikov strojne, gradbene in elektro stroke vodi dolgoletni vodja energetike na Vevčah dipl. ing. Peter Jeriha. Pri izvajanju teh del mu pomagata ing. F. Gartner in M. Zupan.

Ko je pred dnevi Elektroprojekt slavil 25. obletnico svojega podjetja, je pripravil razstavo svojih najuspešnejših projektov. Med njimi smo našli tudi projekte naše toplarne.

Navedena stopnja dosedanjega sodelovanja, koordiniranje nalog in potek izvajalnih del potrjuje, da imamo v IBE resnično dobre sodelavce.

Dipl. ing. D. Škerbinek

Novi člani kolegijskih izvršilnih organov

VEVČE, JULIJ — Delavski svet je na svoji drugi redni seji izvolil nove člane kolegijskih izvršilnih organov.

V odbor za delitev dohodka in osebnih dohodkov je izvolil Ivana SUVOROVA, Franca BRINŠKA, Antona ZUPANČIČA, Staneta ŠKRJANCA, Alojza SMREKARJA, Andreja TRTNIKA, Staneta ANŽURJA, Marjana KOPECKYJA, Iva AVBLJA, Dušana ALIČA in Marijo PREMRL.

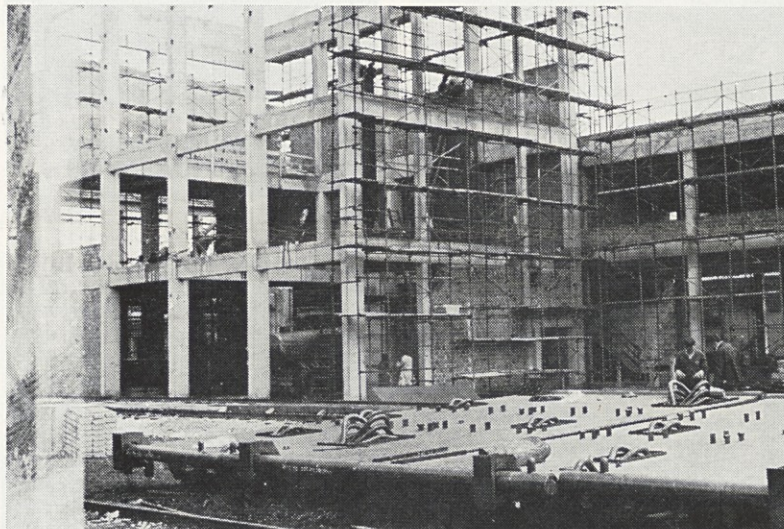
V komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih določnosti je izvolil člane: Branka OCVRKA ing. Jože RAZDEVSEK in Lada ŠUBLJA ter njihove namestnike: Vida VILFANA, Anico MAGISTER in Ivana PETERCO.

Delavski svet je izvolil tudi pet članov komisije za varstvo pri delu: Mira KUŠTRINA, Mitjo PREDALIČA, Sulejmana OSMANAGIČA, Miroslava URŠIČ in Leona KURENTA ter pet članov komisije za požarno in splošno varnost: Rudolfa SMREKARJA, Staneta MELJO, Sima VUJASINA, Antona KURETA in Mira SKVORCA.

Novi sestav komisije za tehnične izboljšave pa bo naslednji: Jože ŽIBERT, Andrej GRAD, dipl. ing., Jože MAROLT, Alojz TRTNIK, Ivan SOTLAR, Vilibald KOPECKY, ing., Iva TRTNIK.

Novo izvoljeni kolegijski izvršilni organi bodo opravljali svojo funkcijo do sprejema novih samoupravnih splošnih aktov, zlasti samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in dopolnjenega statuta, s katerimi bo urejeno odločanje o uresničevanju pravic in obveznosti delavcev v skladu z novo ustavo in drugimi predpisi.

J. M.

Stene kotla so pripravljene za vgraditev

Združene papirnice Ljubljana

Gibanje proizvodnje v mesecu juniju 1974

	Plan	Doseženo junij 1974	I.—VI. 1974
Klasični papirji	100	86,9	96,3
Premaz	100	96,3	84,0
Skupaj:	100	92,7	97,0
Lesovina	100	91,6	103,7
Tapete	100	36,1	39,7
Izvoz ton	100	60,3	94,8
Izvoz ton v \$	100	107,8	130,1

Izkoriščanje zmogljivosti papirnih
ter premaznega stroja

	Junij 1974	I.—VI. 1974
I. papirni stroj	91,9	92,2
II. papirni stroj	90,3	90,6
III. papirni stroj	93,6	89,2
IV. papirni stroj	90,8	90,3
Skupaj	91,7	90,6
Premazni stroj	67,3	62,0
Izmet klasičnih papirjev %	7,35	7,23
Izmet premaznih papirjev %	12,63	13,20

Proizvodnja papirja je bila v mesecu juniju precej nizka zaradi povečanih zalog nedokončane proizvodnje ter za ca. 2,5 ‰ višjih zastojev na papirnih strojih zaradi redukcij el. energije. Od klasičnih vrst smo izdelali največ offset papirjev, bankposta ter mehanografskih papirjev.

Tudi nizka proizvodnja premaznih papirjev je predvsem posledica povečanih zalog nedokončane proizvodnje. Nad polovico papirjev smo premazali obojestransko, precej papirjev pa smo izdelali z AK premazom, za katera je potreben znatno daljši izdelavni čas.

Zaradi izklopov električne energije je bila tudi proizvodnja lesovine nižja od planirane.

Zahvala

VEVČE, JULIJ — Ob smrti mojega moža in očeta Cirila Klešnika strojevodje Papirnice Vevče, se v imenu družine iskreno zahvaljujem vsem prijateljem, sodelavcem, upravi, sindikatu in dr. Moškoni za izraze sožalja, tolažbo, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vsakemu posebej hvala!

Žena Justi z družino

Spomenik vevškim papirničarjem, padlim v ljudski revoluciji

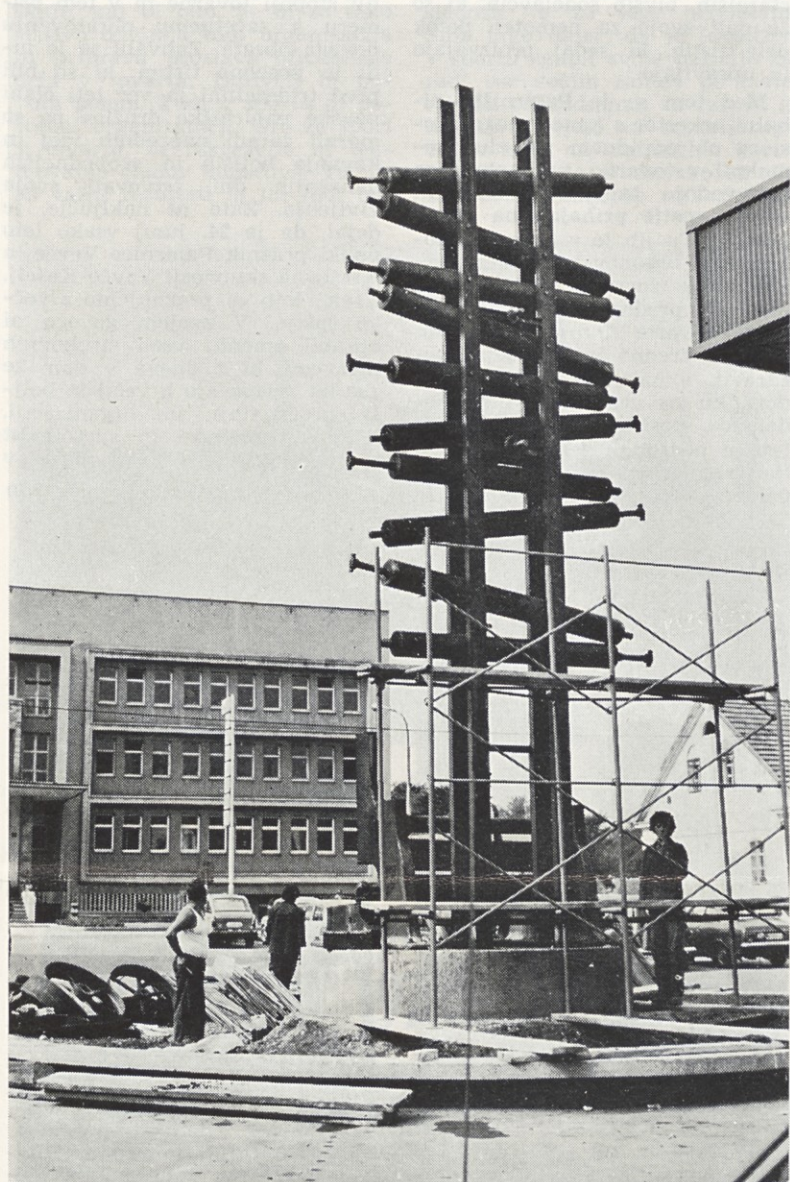
Spomenik, postavljen na ploščad pred papirnico v Vevčah, je devet metrov visoka kovinska plastika, sestavljena iz rotacijskih delov papirniških strojev, nanižanih na navpično nosilno konstrukcijo. Njegova struktura nam v likovnem jeziku govori o delu in dinamiki, poletu ter zmagi štiriletnega revolucionarnega boja proti kapitalizmu in njegovi

najbolj okrutni obliki — fašizmu in nacizmu.

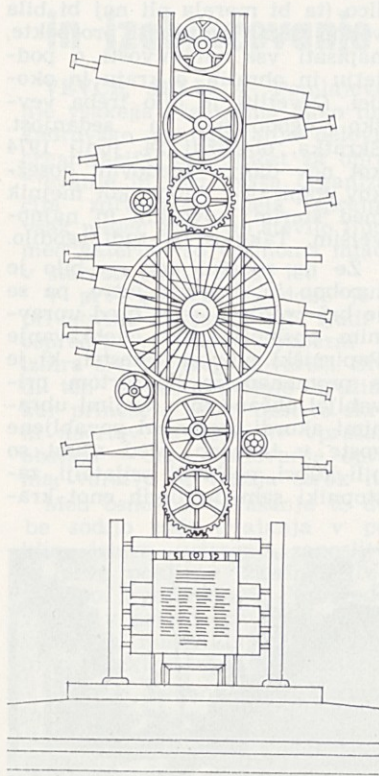
Navpično zaporedje železnih gredi, valjev in kolesja, ki se dviga iz polja rdečih vrtnic, simbolizira našo ljudsko revolucijo, ki ji je komunistična partija leta 1941, kot gonilna in organizirana udarna sila delavskega razreda, pognala kolesje revolucionarnega boja. S težkimi žrtvami je v kr-

vavih spopadih z italijanskim in nemškim okupatorjem ter domačo reakcijo lomila fašistične in nacistične sile. Obenem je že med odločilnimi boji za biti ali ne biti gradila in razvijala nove človeške in družbene odnose.

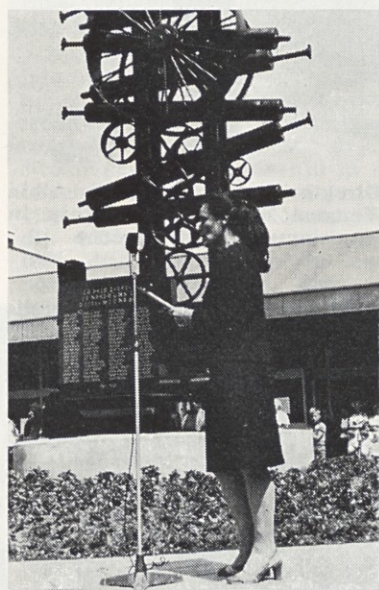
V teh bojih za obstoj našega naroda je žrtvovalo svoja življenja tudi osemdeset mladeničev in moških, deklet in žena, delavcev iz

Montaža spomenika

vevske papirnice. Njihova imena so vklesana v graniten blok na vznožju spomenika pod posvetilom pesnika Janeza Menarta: za delo živeli — za narod umrli — ostali med nami.

Spomenik, ki so ga sestavili, zvarili in postavili delavci vevške papirnice, je zasnoval in oblikoval arhitekt Vlasto Kopač. Spomenik so odkrili papirničarji na Dan vstaje slovenskega naroda 22. julija 1974.

Albin Vengust

Lesovina je stara 130 let

VEVČE, JULIJ — Te dni mineva 130 let, odkar je Friedrich Gottlob Keller izpeljal za iznajdbo lesovine odločilne poizkuse. Prej so papir izdelovali iz cunj in drugih vlaken. Slučajno je opazil nastali kos papirja iz zdrobljenega lesa. To ga je napotilo k raziskavi lesnih vlaken in brušenju lesa. Notranje ministrstvo takratne saksonske vlade mu je sicer odbilo denarno pomoč za nadaljnje poizkuse. Na lastne stroške je dal približno 100 kg novega izdelka — lesovine zajeti v papirnem mlinu Althemitza in izdelati papir. Za

industrijsko uporabo lesovine je sicer preteklo še nekaj let, vendar lahko obeležimo leto 1874 kot začetek te važne in nepogrešljive surovine za izdelavo srednje-finih papirjev in drugih papirniških izdelkov.

Norveški izvoz papirja v letu 1973

S polno izkoriščenimi proizvodnimi kapacitetami je norveška papirna industrija dosegla v letu 1973 proizvodnjo 1,4 milijona ton papirja in lepenke. Od tega

je izvozila 1 milijon ton v vrednosti 1,3 milijarde nkr. v prek 100 držav. Zahodna Evropa je odkupila 80 % celotnega izvoza, vzhodna Evropa pa 4 %. V 9 držav ES je odšlo 70 % celotnega izvoza papirne industrije. Količinsko je najpomembnejši partner ZRN, vrednostno pa Velika Britanija. Izvozna vrednost papirja za ZRN (predvsem roto papir) je znašala 260 milijonov nkr., Velika Britanija pa je prevzela za 350 milijonov nkr. predvsem visoko kvalitnega finega papirja. Francija je uvozila za 100 milijonov nkr. norveškega papirja.

Vir: Handelsblatt 98, 22. 5. 1974

Sklepi zborov delavcev

VEVČE, JULIJ — V dneh od 24. do 28. junija so bili v vseh obratih Papirnice Vevče zbori delavcev, na katerih so obravnavali predvsem naslednje tri točke dnevnega reda: poročilo o investicijah, spremembo statuta in samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti.

Pod prvo točko so bili člani kolektiva seznanjeni s potekom priprav za postavitev V. papirnega stroja, s postopkom izbire dobavitelja in z načinom financiranja te velike investicije. V razpravi so diskuranti opozorili zlasti na pomanjkanje delavcev in na potrebo, da se zagotovi čim več stanovanj za nove delavce.

Pod drugo točko so zbori obravnavali tri predloge za spremembo statuta delovne organizacije. Prvi predlog, ki ga je dal delavski svet, se nanaša na razširitev poslovnega predmeta na maloprodajo lastnih izdelkov in servisnih materialov. Drugi predlog je dal odbor za družbeni standard in se nanaša na reorganizacijo družbenega standarda ter ustrezno spremembo vpisa v register. Odpravijo se dosedanje tri poslovne enote družbenega standarda in se ustanovi ena sama, ki obsega obrat družbene prehrane, počitniški dom in letno kopališče. Obenem se dopolnijo pristojnosti odbora za družbeni standard in postopek sprejemanja samoupravnih splošnih aktov (tako, da odbor sprejme predloge teh aktov, predlaga zboru delavcev in delavskemu svetu višino sredstev za skupno porabo in odloča po predhodni razpravi na zborih delavcev o delitvi sredstev sklada skupne porabe. Tretji predlog je dal odbor za kadrovska vprašanja in izobraževanje in sicer za dopolnitev njegovih pristojnosti. Odbor bo odločal o

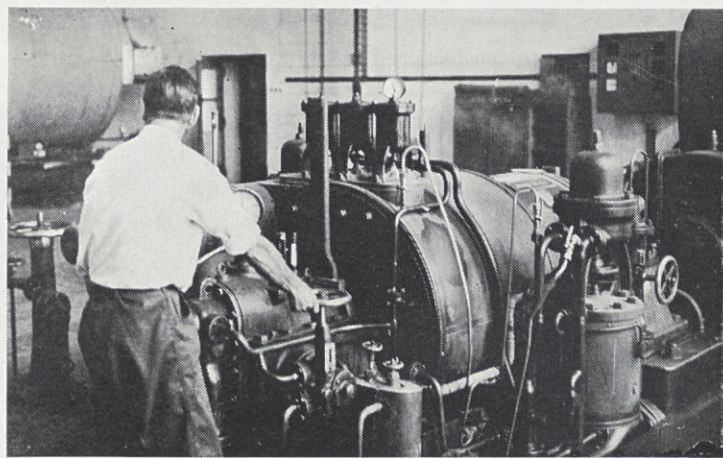
odpiranju in odpravljanju delovnih mest od prve do šeste sistematizacijske skupine, odločal o pridobitvi in prenehanju lastnosti delavca, o razporejanju delavcev ter objavi in razpisu delovnih mest. Poleg tega se odbor preimenuje v odbor za medsebojno razmerja. Zbori so sprejeli predlagane spremembe.

Pod tretjo točko so zbori delavcev obravnavali osnutek samoupravnih sporazumov o ustanovitvi samoupravne stanovanjske skupnosti občine Ljubljana Moste-Polje in mesta Ljubljane. Ob tem se je na zborih izoblikovalo stališče glede ustanavljanja občinskih stanovanjskih skupnosti, ki bi ga lahko na kratko povzeli takole: smo za eno samo stanovanjsko skupnost na celotnem območju Ljubljane, oziroma vseh ljubljanskih občin. Razlogov za to je več: le če bodo sredstva za graditev stanovanj združena, jih bo mogoče res racionalno in načrtno uporabljati, gradilo pa se bo tam, kjer je najbolj potrebno in smotno. Če bomo imeli pet občinskih skupnosti, nad njimi pa še šesto mestno skupnost, se bodo sredstva drobila in prelivala v tisto občino, kjer je največ zaposlenih iz drugih občin, tako da bo stanovanjska skupnost te občine odločala o teh sredstvih, druge stanovanjske skupnosti pa ne bodo imele zadostnih sredstev za neučinkovito reševanje stanovanjskih vprašanj. Tudi glede na solidarnost je varianta enotne skupnosti ugodnejša. Zbori so bili mnenja, da bi morala vsaj oba sklada — solidarnostni in sklad vezanih sredstev pri poslovnih banki — ostati skupna.

Zbor delavcev so za podpis samoupravnih sporazumov o ustanovitvi stanovanjskih skupnosti pooblastili tov. Nika Potočnika.

J. M.

Hvala ti, parna turbina

Hvala, parna turbina! Po 39 letih obratovanja jo strojnik Jože Duh ustavlja (25. junija 1974 ob 11.30)

VEVČE, JULIJ — Dne 15. januarja 1936 so slavili v takratni Papirnici Vevče veliko delovno zmago. Pognali so novo Brown-Boweri parno turbino moči 1000/1250 kW s 5500 obrati, dovodnim tlakom pare 24 atm in odjemnim tlakom pare 2,5 atm. V vsem tem obdobju do danes nam je proizvedla velikanško količino kWh. Skupno s kW, ki so jih dajale vodne turbine na Ljubljani, nam je dajala tok, ki je zadostoval za kritje 41 % vseh celoletnih potreb po električni energiji.

Vzporedna dela pri gradnji nove toplarne in sicer ureditev novega elektro stikališča so vzrok, da je »šla« 25. junija letos ob 11.30 v zaslužni pokoj — vsaj, kar se tiče potreb Papirnice.

»Dve leti še manjkata do polnega penziona,« so se šalili v kalorični centrali. Z mešanimi občutki smo zrlj vanje, ko je strojnik Duh zapiral dovod pare (glej sliko) in ji jemal moč.

V času obratovanja je bila turbina deležna dobrega posluževanja. To je vzrok, da smo se odločili še uporabni stroj ponuditi kam v odkup.

Njeni parametri, seveda brez kondenzacijskega dela, so kot nalašč pripravi za uporabo v lesni industriji.

Opravljenе so bile že ustrezne meritve, medtem ko čaka na kupca, pa smo jo demontirali in začasno uskladiščili.

Ing. D. Škerbinek

Junjsko praznovanje 1974

VEVČE, JULIJ — Letošnji krajevni praznik bo Vevčanom, okoličanom in drugim ostal v neizbrisnem spominu. Ni namreč tako pogosto, da neko podjetje odpira nov obrat in da v svojih ciljih in stremljenjih uspeva v razvoju proizvodnje, organizacije in gospodarjenja. Okrepljena in načrtna investicijska politika je po dokajšnjih težavah utrdila pravilnost hotenja. Plod tega je bila otvoritev obrata za izdelovanje tapet v sklopu daljnosežnega razvoja vevške papirnice.

O samem obratu, o njegovi gradnji, montaži strojev in tudi o

tehnologiji izdelave tega novega izdelka je bilo že marsikaj izrečenega in napisanega. Napisali so tudi o potrebi in smotrnosti finalizacije izdelkov. Papirnice Vevče, o tržišču in drugo. V pričujočih vrsticah bi rad osvetlil in shranil za spomin dogajanje ob sami otvoritvi obrata tapet.

Čeprav so stroji v oddelku obratovali že nekaj mesecev prej in proizvedli že nekaj stotisoč rolic, je bil dan uradne otvoritve določen za 24. oziroma 21. junij 1974. To je vsakoletni vevški praznik, ki spominja na začetek tovarne pred 131 leti, ki daje

obeležje kraju in ljudem in ki bo še naprej ostal rojstni dan našega drugega doma, za katerega živimo in od katerega živimo.

Že nekaj tednov prej se je pripravljalo na praznovanje oziroma se ukvarjal z organizacijo praznovanja domala celoten kolektiv, zlasti pa strokovne službe, ki imajo opravka s tapetami in one, ki že običajno vedo, kaj je ob takih priložnostih treba. Pripraviti je bilo treba sam obrat, urediti okoličico (ta bi morala ali naj bi bila vedno taka), napraviti prospekte, napisati vse zanimivosti o podjetju in obratih, o kraju in okolici. Osvetliti je bilo treba vevško zgodovino in sedanost. Skratka, obeležiti 24. junij 1974 kot nov dan v zgodovini dosežkov Papirnice Vevče, kot mejnik med starim, novejšim in najnovejšim. Tako se je tudi zgodilo.

Že na začetni dan — bilo je turobno in deževno jutro, pa se je brž zvedrilo — je pred upravnim poslopjem žel odobranje Papirniški pihalni orkester, ki je s promenadnim koncertom privabljal občane in s svojimi ubranimi akordi spremljal povabljenе goste v tovarno. Med njimi so bili kupci, poslovni prijatelji, zastopniki samoupravnih enot kra-

jevnega, občinskega, republiškega in zveznega značaja, predstavniki političnih in družbenih skupnosti itd. Kmalu so se gostje porazgubili po oddelkih upravne zgradbe. Prodajalci so našli kupce, kupci prodajalce, javni delavci zastopnike samoupravnih organov itd. Vsakdo je želel vedeti vse zanimivo o življenju organizacije združenega dela, o napredku in razvoju, o načrtih in perspektivah. Spraševali so po starejših, bivših sodelavcih, ki so že dali svoje za nemoten potek dela tistih, ki sedaj proizvajajo in upravljajo.

Med tem se je Papirniški pihalni orkester s koncertnega prostora ob paradnem pohodu premaknil v tovarno, pred obrat za proizvodnjo tapet. Ob določeni uri so gostje prihajali na zbirni prostor. Tu jih je v imenu samoupravnih organov in v imenu organizacije združenega dela pozdravil predsednik delavskega sveta, tovariš Andrej Pirkmaier. Da ima izredno čast, je dejal, pozdraviti v naši sredi ob velikem dogodku vse častne goste, vse sodelavce, poslovne in druge prijatelje podjetja. Nenehno spremljanje smernic, ki jih kolektiv s pametjo sprejema, so porok za

bodočnost tovarne, za uspehe in procvit. Dejal je, da nikjer ne gre brez težav, ki pa se z dobro voljo in sodelovanjem dajo premagati in spremeniti v uspeh.

Za njim je spregovoril direktor OZD, tovariš Albin Vengust. Prisotnim je na kratko povedal o začetku, razvoju in stremljenju Vevče, o željah, možnostih in perspektivah. Pohvalil je in dal priznanje vsem in vsakomur, ki je bolj ali manj prispeval k današnji stopnji tovarne in v tem primeru k začetnemu obratovanju novega obrata. Zahvalil se je tudi in posebno tistim, ki so bili pred tridesetimi in več leti člani vevške papirniške družine pa so morali zaradi naprednih idej in kovanja boljših in svobodnejših današnjih dni žrtvovati svoja življenja. Zato ni naključje, je dejal, da je 24. junij vsako leto veliki praznik Papirnice Vevče in Krajevene skupnosti Vevče-Kašelj. Vsako leto ga praznujemo z večjo častjo. V svojem govoru ni pozabil omeniti vseh strokovnih delavcev, ki z dneva v dan, že 130 let prispevajo k večji in boljši proizvodnji in organizaciji. Njihova spretnost in sposobnost je presenetljiva. Skoraj ni težav

(Nadaljevanje na 5. strani)

Častni gostje pred začetkom proslave

Direktor podjetja tovariš Albin Vengust o zgodovini, stanju in perspektivah tovarne

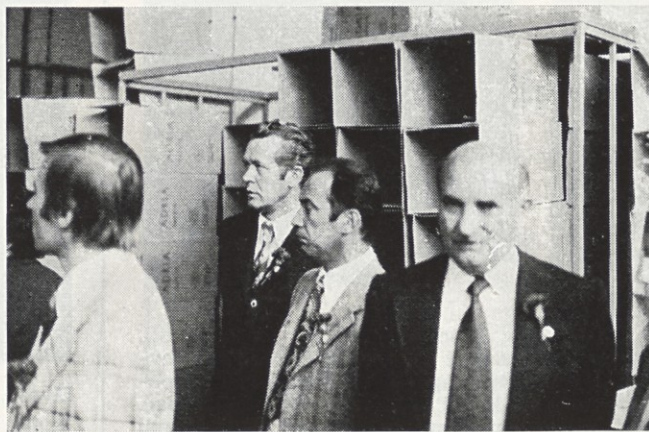
Predsednik DS tov. Andrej Pirkmaier pozdravlja goste

Antonija Rufelj in Albin Zabukovec, delavca z najdaljšim delovnim stažem, sta prerezala tapetni trak pred otvoritvijo obrata

Pred otvoritvijo obrata so si nekaj vzorcev tapet ogledali tudi častni gostje, Vinko Hafner, sekretar mestne konference ZKS Ljubljane, Miran Goslar in Aleksander Škraban, predstavnik sekretariata za gospodarstvo

V obratu tapet smo videli mnoge predstavnike podjetij. Na sliki: direktor Količevega tov. Miro Varšek

Člani kolektiva in drugi občani so pred ali po ogledu obrata posedeli ob vrčku piva ali dveh pred stavbo obrata

Gostje si ogledujejo obratne prostore

Športne prireditve - program in realizacija

VEVČE, JULIJ — Ob letošnjem krajevnem prazniku in ob proslavi v Papirnici Vevče so bile na sporedu tudi športne prireditve. Po napovedih se je športnikom in gledalcem dne 22. junija obetal lep športni užitek. Vendar samo po napovedih. Dobro organizirano je bilo tekmovanje v streljanju, tenisu, ribištvu in delno plavanju. Ne moremo pa tega trditi za odbojko in nogomet, še manj pa o celotnem športnem delu ob proslavi.

Nehote se človeku pojavi vprašanje, kaj bi bilo, če bi se tako šepavo odvijala tudi organizacija in priprava proslave oficialnega dela v tovarni. Doživeli bi popoln polom. Tudi v športu so potrebni organizatorji. Gre za šport v tovarni, za rekreacijo in tekmovanje članov kolektiva. Tu niso važni rezultati in jih tudi no-

beden ne pričakuje. Gre za zdravje, sprostitve in razvedrilo. Igrišča niso skoraj noben dan prazna. Manjka le strokovnih opazovalcev in organizatorjev. Na mladih leži, koliko je športno življenje med člani kolektiva organizirano in kako se odvijajo igre ob takih prilikah, kjer je treba tudi nekaj pokazati. Morda je malo pikro rečeno, res pa je, da se športni delavci za mizo ob sestankih bolj obnesejo kot na terenu. In kje je vzrok, se je treba vprašati. Beseda o prezaposlenosti je za lase privlečena. Smo tako daleč, da je idealizem v športu zgubil svoje pozicije zaradi vse večjih zahtev po materialnih odškodninah za čas, ki ga nekateri štejejo za izgubljenega, če ne kaže na materialno korist. Marsikdo dela amatersko le toliko časa, dokler se ne »skomol-

čari« v varno zavetje delovnega mesta in pri tem niti ne izbira načina, potem pa pozabi na to in še na marsikaj drugega.

Vsako leto, odkar so spet zaživele športne igre papirničarjev Slovenije, se pač spravimo sku-

paj, zahtevamo novo opremo, da se pokažemo enkrat ali dvakrat na igrišču, ne glede na to ali smo se za nastop dobro, slabo ali pa sploh ne pripravili. Pri tem pa ne pomislimo, da tako v obnašanju kot pri tekmovanju

predstavljamo lastno tovarno in svoj kolektiv. Za uspehe se je treba predhodno skrbno in vztrajno pripravljati in gojiti ljubezen do športa in odnos do športnikov. Samo enkrat v zgodovini se je zgodilo: Prišel, videl, zmagal.

Odrasli med 20. in 30. letom in izobraževanje

VEVČE, JULIJ — Pomlajevanje vsakega organizma, tako tudi kadrovskega pomlajevanje delovne organizacije, je nujnost za ohranjanje in rast. Naša organizacija združenega dela sprejme vsak mesec določeno število ljudi, med katerimi so večinoma mladi, v starosti od 18 do 30 let.

V prvi polovici te dobe je v privatnem življenju teh ljudi v ospredju vprašanje ljubezni in izbira življenjskega tovariša. Sredi teh let ustanavljajo družine, kar prinese s seboj nešteto skrbi in načrtov za ureditev vprašanj obstoja — dom, stanovanje, oprema, varstvo in vzgoja otrok itd.

Med osnovna vprašanja te dobe sodijo tudi uvajanja v poklic, izbira ustrezne zaposlitve in prve poklicne izkušnje. Težnja po uveljavljanju (napredovanju) v poklicu pa je tesno povezana z materialnim položajem in perspektivo zase in družino.

Stvarno gledanje na prihodnost in kritična ocena svojih zmoglosti in dosežene stopnje spodbujata mnoge v teh letih k nadaljnjemu izobraževanju. Medtem ko študenti in dijaki končujejo šole in stopajo v službe, se njihovi v delu izkušeni vrstniki vračajo v šolske klopi, da bi razširili svojo strokovno družbenopolitično ali splošno izobrazbo. Motivi so materialne, socialne ali osebne narave, velikokrat tudi rehabilitacija po mladostnih neuspehih.

Z vidika izobraževanja poudarjajo nekateri teoretiki praktično in uporabno usmerjenost oseb srednje starosti pri odločanju za izobraževanje. Prednost dajejo strokovnemu izobraževanju in izpopolnjevanju, ki vključujejo tudi višje šolanje in podiplomski študij. Močno zanimanje vzbujajo tudi družbenopolitično in ekonomsko izobraževanje. Važno in tehtno pa je tudi individualno samoizobraževanje. Šele v poznejših letih potem ljudje lahko utrjujejo znanje na doseženih položajih, ki pa jih ni moč doseči brez osnovne poklicne in druge izobrazbe. Pri tem se opirajo na svojo izkušnost in strokovno razgledanost, pridobljeno z leti v delovni organizaciji.

Vsekakor velja zaključiti, da lahko nadoknadimo, kar smo v zgodnji mladosti zamudili. Če pa smo že v papirnici, je odločitev lahka: izberimo poklicno šolo za odrasle in postanimo papirničarji.

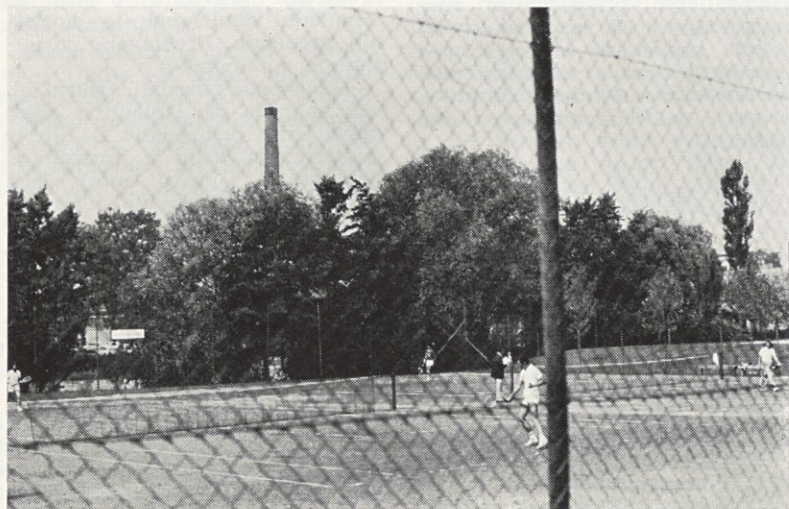
V Gratkornu nov stroj za tanke papirje

VEVČE, JULIJ — Obrat Gratkorn pri Gradcu spada v avstrijsko podjetje Leykam — Josefsthall AG. Nam je poznan zaradi sodelovanja in vsakoletnega srečanja obeh godb na pihala. V njem so postavili nov papirni stroj za tanke papirje. Stroj že obratuje. Prvi, drugi in tretji stroj v tem obratu so zaradi starosti in vzdrževalnih stroškov postali nerentabilni.

Nov stroj, ki je po zunanosti skoraj dvojček njegovega VIII. papirnega stroja, ima delovno širino 2850 mm. Njegova konstrukcijska brzina je 800 m/min in proizvaja dnevno 80–90 ton papirja.

S projektiranjem stroja — dvojčka so racionalizirali opremo in prihranili na stroških.

S. R.

Na dan tekmovanja in tudi sicer je igrišče za tenis vedno zasedeno: Vevče: Kaolin Črna 2 : 5

Junjsko praznovanje 1974

Predsednik DS je pospremil v novo tovarno člana predsedstva skupščine SRS tovariša Toneta Boleta. Za njima tov. Vinko Hafner in Marjan Moškrič, predsednik skupščine občine Ljubljana Moste-Polje

(Nadaljevanje s 4. strani)

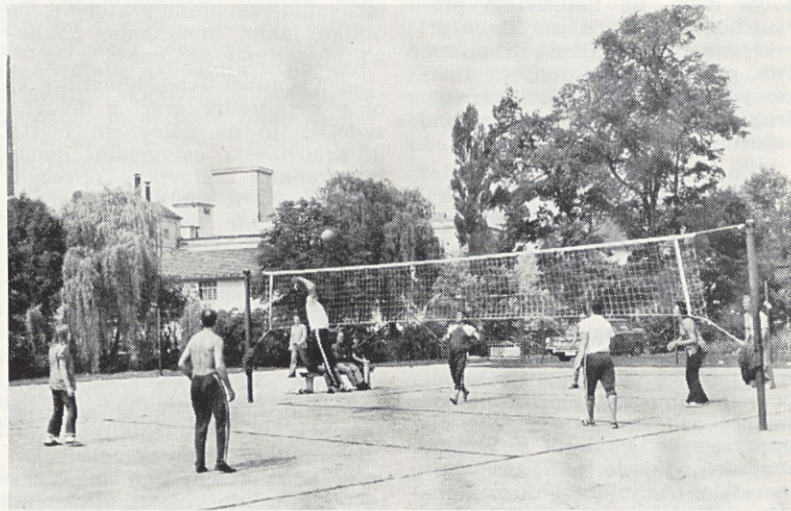
pri začetku obratovanja novih oddelkov prav tako pa tudi ne pri osvajanju novih proizvodov. Tu so neumorni papirničarji, ki z roko v roki sodelujejo z energetiki, vzdrževalci, konstrukterji in strokovnimi službami.

Nato sta delavka in delavec, ki imata največji delovni staž v Papirnici Vevče, prerezala trak in odprla pot gostom ter s tem proizvodnji tapet. Pod strokovnim vodstvom so obiskovalci obšli vse stroje za izdelavo in dodelavo tapet in z zadovoljstvom opazovali prijeten obrat, strokovno delo osebja, urejenost prostorov in skladnost proizvodnje. Slišati je bilo dosti pohval in priznanj tako strokovnjakov kakor tudi laikov.

Naslednji dan je bil obrat odprt za vse občane. Obisk je bil presenetljivo velik. Skozi celo

dopolodne so prihajale družine in posamezniki, da bi videli, kako nastaja proizvod, ki ga bodo v bližnji bodočnosti uporabili na stenah spalnic, kuhinj in drugih prostorov v stanovanju. Pred zgradbo obrata so brezplačno točili pivo, tako, da so se obiskovalci lahko odžejali in nazdravljali novemu obratu. Ob tej priložnosti so člani kolektiva prejeli tudi primerno denarno darilo, da so lažje proslavili pomemben dogodek v veseli družbi ob glasbi in veselem snidenju na zabavnem prostoru letnega kopališča.

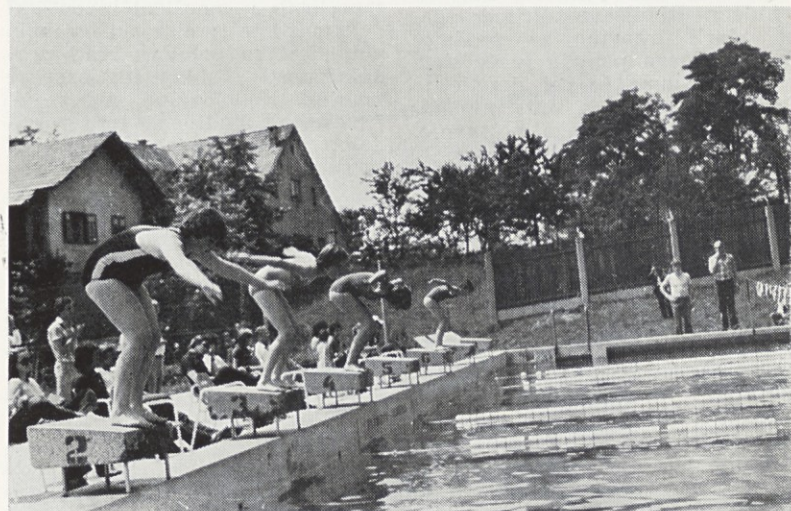
Ob koncu je prav, da tudi s tega mesta čestitamo in se zahvalimo vsem delavcem, ki so načrtovali in zgradili nov obrat, zlasti pa vodstvu in osebju obrata tapet, da je proizvodnja stekla v taki popolnosti, ki nas tako glede na čas in kvaliteto izredno preseneča.

Med prijateljsko tekmo odbojkašev

»Suho« tekmovanje ribičev

Mladinke na startu

Med tekmovanjem okoli bazena

Tehnične izboljšave - naše upanje

VEVČE, JULIJ — Menda je bilo 1967. leta, ko smo na tovarniških zidovih videli obilo lepakov, ki so nas pozivali, naj sodelujemo pri hitrejšem razvoju tovarne s tehničnimi izboljšavami. Sedem let je najbrž dovolj dolga doba, da napravimo pregled uspešnosti našega dela pri uveljavljanju tehničnih izboljšav. Tak pregled je možen, če imamo podatke iz drugih tovarn in drugih dežel in tako primerjamo naše uspehe z drugimi.

V naši tovarni je bilo doslej priznanih 16 tehničnih izboljšav. Skupna vrednost izplačanih nagrad je bila 76.383 dinarjev. Letni prihranek iz tehničnih izboljšav za tovarno je bil po predvidevanjih in izračunih v višini 2.907.416 dinarjev. Avtorji tehničnih izboljšav so dobili nekaj manj kot 3 % vrednosti iz letnega prihranka. Letni prihranek je namreč osnova za priznanje višine nagrade. Po letih je opazen napredek, saj je leta 1968 priznано le eno avtorstvo oz. tehnična izboljšava. Naslednja leta pa takole:

Leto 1969	2 tehnični izboljšavi
Leto 1970	3 tehnične izboljšave
Leto 1971	2 tehnični izboljšavi
Leto 1972	0 tehničnih izboljšav
Leto 1973	5 tehničnih izboljšav
Leto 1974	3 tehnične izboljšave

Pregled kaže, da smo zadnji dve leti močno napredovali, posebej, če upoštevamo, da smo letos že priznali 3 avtorstva za tehnične izboljšave. Nekaj jih ima komisija še v obdelavi in predvideva, da bo letošnje leto še bogatejše kot lansko.

V vseh letih je bilo doslej komisiji prijavljenih 124 raznih predlogov. Komisija za tehnične izboljšave je priznala le 16 predlogom določeno vrednost. Torej vsak sedmi predlog za tehnične izboljšave je dobil ustrezno priznanje — nagrado. Vsi drugi predlogi niso imeli vseh onih elementov, ki jih zahteva pravilnik o tehničnih izboljšavah. Naj navedem enega ali dva predloga, ki sta kričeca primera, kaj ni tehnična izboljšava. Primer, da bi odprli trgovino za prodajo manjvrednega papirja je že star in ga poznamo že več desetletij. Podoben primer je tudi prodaja pribora oz. orodja za polaganje tapet, ki razumljivo, nima z izboljšanjem dela na kakem delovnem mestu nobene zveze.

Sedaj že poznamo nekaj naših podatkov, števil in odstotkov vrednosti naših tehničnih izboljšav. Zato napravimo sprehod med tehničnimi izboljšavami po drugih deželah in drugih tovarnah.

Preden začnemo ogledovati rezultate v drugih organizacijah, moramo točno določiti pojem tehnična izboljšava. Tehnična izboljšava je bolj vevška beseda in je preozka po pomenu, da bi lahko bili z njo zadovoljni. Zato se danes v strokovnem jeziku dosledno uporablja namesto besed tehnična izboljšava, nov pojav, domislek, novotarija, iznajdljivost, iznajdba, obnova in prenove; beseda invencija. Iz te besede se oblikujejo še besede: inventivna dejavnost, inovacija, inovacijski proces itd. V bodočem medsebojnem razumevanju predlagam, da predvsem uporabljamo besedo invencija in izpeljanko inventivna dejavnost.

Inventivna dejavnost na splošno doslej še ni našla v našem družbenem ekonomskem sistemu za svoj razmah plodnih tal. Naš samoupravni sistem, ki bi moral predstavljati optimalno delovno okolje, v katerem bi se delovni človek maksimalno v vsej svoji ustvarjalni dimenziji vključeval v družbeno gospodarska dogajanja, nam izkušnje na področju inventivne dejavnosti kažejo prav nasprotno. Inventivni dejavnosti je bila doslej v naši deželi posvečena le drugorazredna pozornost ali celo manj.

Če naj inventivna dejavnost pomeni: »vpeljati nekaj novega«, potem se le-ta pojavlja v dveh temeljnih pojavnih oblikah:

— kot inventivna dejavnost, ki je sestavni del poklicnega delovnega področja delavcev v raziskovalno-razvojnih sektorjih. To obliko lahko imenujemo *poklicna inventivna dejavnost*.

— Kot inventivno dejavnost, ki ni v neposredni zvezi z delovno zadolžitvijo na delovnem mestu in predstavlja ustvarjalni dodatek rednim delovnim obvezam delavca. V to obliko ustvarjalnega dela je mogoče vključiti najširši krog delavcev, ki se pojavljajo kot avtorji izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov. Tovrstno inventivno dejavnost lahko imenujemo *množična inventivna dejavnost*.

Četudi gre za dve pojavi obliki iste dejavnosti, je smotno obravnavati problematiko poklicne inventivne dejavnosti ločeno od problematike množične inventivne dejavnosti. Poklicna inventivna dejavnost postaja v sodobni razvitosti znanosti in tehnike vse bolj domena visokokvalificiranih strokovnjakov, ki so vezani na tehnično opremo znanstvenih institucij in imajo povsem drugačno organizacijo kot množična inventivna dejavnost.

V sodobnem industrijskem svetu je organizirano raziskovalno razvojno delo in s tem poklicna inventivna dejavnost ena osnovnih gospodarskih aktivnosti in ki dejansko omogoča buren gospodarski razvoj nekaterih razvitih industrijskih držav. Kot po zakonitosti pa je prav v teh državah poleg uspešne poklicne inventivne dejavnosti široko organizirana in vsestransko spodbujana množična inventivna dejavnost.

Podatki iz Zahodne Nemčije kažejo, da je predelovalna industrija v obdobju 1958—1968 letno napredovala za 5,2 % izključno po zaslugi množične inventivne dejavnosti in 5,3 % pa zaradi novega zaposlovanja in vlaganja kapitala. »Tehnični napredek« zaposlenih ali udeležba zaposlenih v množični inventivni dejavnosti je torej zaslužna malo manj kot za polovico rasti produktivnosti velike in uspešne nemške predelovalne industrije.

Tovrstne študije so tudi pokazale, da ima v obdobju slabše konjunktore, ko se relativno malo investira in ne zaposluje na novo, množična inventivna dejavnost izredno pomembno mesto. Enako pomembno mesto igra v tistih gospodarskih vejah, ki jih običajno obravnavamo kot raziskovalno neintenzivne tradicionalne panoge. V Nemčiji je v letih 1958—1968 npr. tekstilna industrija večala produktivnost le s pomočjo tehnične napredka zaposlenih, tj. z množično inventivno dejavnostjo. Le-ta je prinesla panogi povprečno 3,1 % rast na leto. Investicij in novih zaposlitev sploh ni bilo.

V istem obdobju je mogoče obutveni in usnjarski industriji celotno povečanje produktivnosti pripisati prav množični inventivni dejavnosti. V lesno predelovalni je povprečno 5 % letno rast mogoče razložiti z vplivom 72 %, ostalih 28 % pa investicijskim vlaganjem. *Papirna industrija je imela v tem času, času slabe konjunktore, letno rast 4,1 % Od tega pripisujejo kar 83 % tehničnemu napredku oz. množični inventivni dejavnosti.* Vsi omenjeni podatki izvirajo iz študije IFO instituta iz l. 1972.

V naših sedanjih pogojih nizke akumulativnosti in velike inflacije je ekonomsko okolje za večje investicijsko vlaganje in večjo udeležbo poklicne inventivne dejavnosti zelo težko in neugodno. Zato pa ostaja odprta pot manjših izboljšav obstoječih proizvodov in postopkov, ki so v veliki meri domena množične inventivne dejavnosti. S temi izboljšavami lahko podaljšujemo

življenjsko dobo proizvodov, ocenimo surovinske vnose in spremenimo tehnologijo z relativno majhnimi kapitalnimi vlaganji ob majhnem tveganju z razmeroma hitrimi gospodarskimi učinki. Izkušnje kažejo, da je napačna ocena, da le velike organizacije, veliki denarji in velika odkritja dajejo možnosti za prodor v sodobna dogajanja v svetovnem gospodarskem prostoru.

	1970	1971	1972
Število novatorjev	680.518	825.827	1.257.906
% zaposlenih	15,3 %	19,2 %	24,7 %
Število uporabljenih novatorskih predlogov	375.054	441.063	577.745
Prihranek v milijonih mark v enem letu uporabe	2.472	2.929	3.258

Po navedenih podatkih lahko presodimo, kako pomembna je v nekaterih deželah množična inventivna dejavnost. Do take masevnosti sodelovanja in ustvarjalnosti je bilo moč priti le z ustreznim spodbujanjem vseh zaposlenih in seveda primernim

Gospodarski napredek temelji predvsem na majhnih korakih ter na vsakodnevnem izboljševanju obstoječih proizvodov in postopkov.

Tudi v vzhodnih državah posvečajo množični inventivni dejavnosti veliko pozornost in dosega pomembne gospodarske ter socialne učinke. To trditev je mogoče osvetliti z naslednjimi podatki:

	1970	1971	1972
Število novatorjev	680.518	825.827	1.257.906
% zaposlenih	15,3 %	19,2 %	24,7 %
Število uporabljenih novatorskih predlogov	375.054	441.063	577.745
Prihranek v milijonih mark v enem letu uporabe	2.472	2.929	3.258

nagrajevanjem vseh udeležencev, ki so dali svoj prispevek pri razvoju podjetij. Na razpolago imam nekaj podatkov iz nekaterih ameriških firm o višini nagrade oz. udeležbe v letnem prihranku, ki ga je določen predlog prinesel podjetju.

Podjetje	% uporabljenih predlogov	Višina premije	Minimum maximum v US dolarjih	Povprečno trajanje postopka obravn. predloga
IBM World Trade Corp.	21	20 % netto prihranka v 1 letu	— —	max 30 dni
General Motors Company	26	16,6 % bruto prihranka v 1 letu	min. 15 max. 6000	85 dni
Ford Motor Company	16	16,6 % bruto prihranka v 1 letu	min. 20 max. 6000 + avtomobil	85 dni
Sears Roebuck Company	18	10 % neto prihranka v 1 letu	min. 10 max. 2500	30 dni
United Airlines Inc.	24	10 % neto prihranka v 1 letu	min. 5 max. —	59 dni
Mead Johnson Company	11	25 % bruto prihranka v 1 letu	min. 15 max. 1000	45 dni
Cable Printing Company	51	15 % bruto prihranka v 1 letu	min. 10 max. —	30 dni

Povprečne nagrade ali denarna priznanja so v ameriških podjetjih najmanj petkrat večje kot v našem podjetju. Ob tako veliki stimulaciji se ni čuditi, da v nekaterih podjetjih kar polovica vseh zaposlenih sodeluje v množični inventivni dejavnosti. Tudi odstotek uporabljenih koristnih predlogov je v podjetjih, kjer je v veljavi tržno gospodarstvo, še enkrat večje kot pri nas.

Pa pogledajmo še nekaj podatkov iz Jugoslavije in iz Slovenije.

Število invencij	SFRJ		SRS	
	1. 1965—70	1971	1. 1965—70	1971
Izumi	273	114	114	29
Licence	115	51	34	8
Tehnične izboljšave	5569	1354	1149	301
Koristni predlogi	2454	660	794	211
Skupno	8407	2178	2090	549
		1.485.700		251.000

Primerjava doslej navedenih podatkov nam pokaže, da množična inventivna dejavnost v našem jugoslovanskem in slovenskem okolju ne predstavlja nikake pomembnejše gospodarske vrednote. Res je, da so podatki iz

Slovenije nekoliko bogatejši kot so jugoslovanski in da so naši iz Papirnice Vevče že kar reprezentančni. Ni vzroka za zadovoljstvo. V naši papirnici sodeluje v inventivni dejavnosti nekaj več kot en odstotek zaposlenih; v

Sloveniji pa manj kot pol odstotka. Na Japonskem poznajo podjetje, kjer od 20.000 delavcev sodeluje v množični inventivni dejavnosti 10.000 zaposlenih. Uporabnost predlogov je izredno visoka. Okoli 70 % idej podjetja s pridom uporabi.

Po vsem povedanem nas prevzame malodušje. Skrbi nas, kako se približati onim v prvih vrstah množične inventivne dejavnosti. Poskusimo si zastaviti neposredne naloge, ki naj bistveno pospešijo razvoj množične inventivne dejavnosti v naši Papirnici. Pred dnevi se je na novo konstituirala komisija za tehnične izboljšave. Na prvem sestanku so člani komisije že dali številne pobude za razmah množične inventivne dejavnosti. Naj naštejemo nekatere. Ponovno moramo pregledati pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih. Predlagane so naslednje spremembe:

— bistveno povečati, trikrat ali več nagrado oz. izplačljivi delež ustvarjenih prihrankov, ki jih je podjetje ustvarilo z inventivno dejavnostjo v teku enega leta. Podjetje bi izplačevalo delež dejanske ustvarjenega prihranka po realizaciji določene invencije. Torej predlagatelj bi najprej dobil priznanje za koristen predlog — invencijo v višini 100.— do 500.— dinarjev. Po uvedbi invencije v podjetju bi se priznani delež prihrankov izplačeval po četrtnetnih obrokih in ob letu pa napravil dokončen obračun. Torej to bi bila novina. Danes izplačujemo teoretsko izračunani prihranek, pri čemer je vseeno, če se dejansko prihranek realizira ali ne;

— poseben poudarek bi moral biti na predlogih oz. invencijah iz delovnega mesta in ne od kjerkoli. Tu bi napravili tako, da je za invencijo iz delovnega mesta nagrada dvojna, Zakaj to? Skozi invencijo iščemo tudi študij dela na delovnem mestu. To pomeni, da imamo izjemen interes vsiliti delavcu tehnični napredek na konkretnem delovnem mestu, s tem, da razmišlja o organizaciji svojega delovnega mesta. Množična inventivna dejavnost je možna le, če vsi ali vsaj večina delavcev sodeluje z idejami o izboljšanju delovnih postopkov na njihovih delovnih mestih in ne sosedovih;

— pravilnik naj bi bil bolj specifično napisan za našo Papirnico. Ne bi smel biti preveč tog v presoji, kaj je delovna obveza in kaj je ustvarjalcu delovni dodatek k rednim delovnim obvezam. Najbrž bi morali tudi upoštevati nagrajevanje raziskovalnih nalog, ki so bile zadane poedinim delavcem ali pa poverjene grupi oz. teamu.

V najkrajšem času moramo postaviti in opredeliti delovno mesto referenta za množično inventivno dejavnost. Poiskati referenta — delavca, ki ima čut za širjenje inventivne dejavnosti. Referent bi takoj začel s široko popularizacijo množične inventivne dejavnosti. Vodje obratov in direktor podjetja bi morali na vsakem koraku podpirati in širiti idejo o množični inventivni dejavnosti.

Ko bo ideja inventivne dejavnosti prodrla med večino delavcev, ko bomo imeli 80 do 100 predlogov na leto, bi osnovali službo za množično inventivno dejavnost. Takrat bomo tedensko obravnavali statistične rezultate in uvajali nove metode spodbujanja vseh zaposlenih, naj študirajo svoja delovna mesta in predlagajo izboljšave, ideje in spremembe.

Naš cilj je: v treh letih doseči, da bo vsako leto več kot sto novih invencij in da bo prihranek za podjetje več kot 5 mil. letno.

Pojdimo in znižajmo materialne stroške; olajšajmo delo in povečajmo varnost pri delu! To naj bodo naša gesla poleg največjega gesla: upravljajmo s tovarno, kot da je naša!

Albin Vengust

Ob menjavi papirnega zvitka

Stanovanjska pravica po novem zakonu

VEVČE, JULIJ — V skladu z novo ustavno ureditvijo, po kateri spada urejanje stanovanjskih razmerij v pristojnost republik, je Skupščina SR Slovenije sprejela zakon o stanovanjskih razmerjih, ki je začel veljati dne 18. maja 1974. Istega dne se je prenehal uporabljati na območju Slovenije prejšnji zvezni zakon.

Oglejmo si nekaj najpomembnejših določb novega zakona, ki določa pravice občanov do uporabe stanovanja, njihove obveznosti do družbene skupnosti ter pravico občana uporabljati stanovanje, na katerem ima lastniško pravico. Gre za določbe, ki so pomembne za vsakogar izmed nas in je zato koristno, da se z njimi seznanimo.

Zakon uvodoma določa, da delovni ljudje in občani pridobijo stanovanjsko pravico na podlagi svojega prispevka iz osebnega dohodka za razširjeno reprodukcijo stanovanj ter uspehov svojega dela in prispevkov iz sedanjega in minulega dela za povečanje dohodka organizacije združenega dela. To pravico uresničujejo delovni ljudje in občani v samoupravnih stanovanjskih skupnostih v organizacijah združenega dela in v občinski ter krajevni skupnosti.

Stanovanjska pravica zagotavlja delovnim ljudem in občanom, da pod pogoji, ki jih določa zakon o stanovanjskih razmerjih, trajno uporabljajo stanovanje za zadovoljevanje osebnih in družinskih potreb. Zakon nato določa, kdo ima pravico oddajati stanovanje v uporabo delovnim ljudem in občanom. Pravico oddajati stanovanje ima vsaka organizacija združenega dela, samoupravna interesna stanovanjska skupnost, druga samoupravna organizacija ali skupnost, državni organ ali družbena organizacija, ki je kot investitor zgradila stanovanjsko hišo ali pa na njej oziroma na stanovanju pridobila pravico uporabe. Vse našete organizacije in organe označuje zakon kot »stanodajalce«.

Pravico oddajati stanovanje, na katerem imajo lastniško pravico, pa imajo tudi društva, civilne pravne osebe in občani.

Po zakonu se ne štejejo za stanovanje prostori, ki se uporabljajo sezonsko ali občasno za počitek ali oddih, začasna delavška bivališča na stavbiščih in prostorih v samskih domovih, domovih upokojujencev in podobno. Na navedenih prostorih njihovi uporabniki ne morejo pridobiti stanovanjske pravice.

Kdaj občan pridobi stanovanjsko pravico na določenem stanovanju? Pridobi jo z dnem zaknite vsetitve v stanovanje. Vse litve je zakonita, če se občan vseli na podlagi stanovanjske pogodbe. Zakon izrecno določa, da se tisti, ki mu je stanovanje oddano, lahko vseli v stanovanje šele, ko je sklenil stanovanjsko pogodbo. Stanovanjsko pogodbo skleneta imetnik stanovanjske pravice, kateremu je stanodajalec s svojo odločbo oddal stanovanje in samoupravna interesna stanovanjska skupnost (kratko: stanovanjska skupnost). Stanovanjsko pogodbo za stanovanje, ki je lastnina občana, skleneta imetnik stanovanjske pravice in lastnik družinske stanovanjske hiše oziroma stanovanja kot dela stavbe.

Kakšne so posledice samovoljne (nezakonite) vsetitve po novem zakonu? Če se kdo vseli v stanovanje brez predhodno sklenjene stanovanjske pogodbe, izda občinski stanovanjski organ po uradni dolžnosti ali na zahtevo prizadetega odločbo o izpraznitvi stanovanja. Če ni spložen navedeni upravni postopek, lahko stanodajalec ali prizadeti s tožbo pri občinskem sodišču zahteva izpraznitev stanovanja.

Upravni in sodni postopek se medsebojno izključujeta, eden ali drugi pa je lahko opravljen najkasneje v roku enega leta od samovoljne vsetitve. Po preteku enega leta ni več mogoče izdati izpraznitvene odločbe oziroma sodbe. Ob prisilni izvršitvi izpraznitvene odločbe oziroma sodbe ne pripadajo tistemu, ki je izseljen, niti najpotrebnejši prostori. Poleg tega trpi oseba, ki se je samovoljno vselila, vso škodo in stroške, ki so bili s tem povzročeni. Organe milice pa novi zakon zadolžuje, da preprečijo vsako samovoljno vsetitev, ki se pripravlja ali je v teku.

Po novem zakonu more biti imetnik stanovanjske pravice na istem stanovanju le ena oseba. Vse ostale osebe, ki z imetnikom živijo v trajni ekonomski skupnosti, imenuje zakon »uporabnike stanovanja«. To so: zakonec, otroci, posvojenci, starši, osebe, ki jih imetnik mora vzdrževati po zakonu ter druge osebe, ki najmanj dve leti živijo z imetnikom v ekonomski skupnosti. Uporabnik stanovanja ne more biti hkrati tudi imetnik stanovanjske pravice na drugem stanovanju. Občan sme imeti stanovanjsko pravico le na enem stanovanju. Uporaba dveh ali več stanovanj je prepovedana. Kdor uporablja več stanovanj, mora v 30 dneh, odkar je začel uporabljati več stanovanj, sporočiti občinskemu stanovanjskemu organu, na katerem stanovanju bo obdržal stanovanjsko pravico. Če tega ne sporoči, izda občinski stanovanjski organ odločbo o tem, katero stanovanje lahko obdrži, katero pa mora izprazniti in v kakšnem roku. Poleg tega je lahko uporabnik dveh stanovanj kaznovan za prekršek z denarno kaznijo do 5.000.— dinarjev. Če skleneta zakonsko zvezo dva imetnika stanovanjske pravice, odločita zakonca sporazumno, na katerem stanovanju bo eden od njiju obdržal oziroma pridobil stanovanjsko pravico. O tem morata v 30 dneh po sklenitvi zakonske zveze obvestiti občinski stanovanjski organ. Le v izjemnem primeru, če sta obe stanovanji neprimerni za skupno prebivanje zakoncev, smeta zakonca obdržati stanovanjsko pravico na svojih stanovanjih. Če imetnik stanovanjske pravice umre ali trajno neha uporabljati stanovanje, pridobi njegov zakonec stanovanjsko pravico na stanovanju, ki ga je souporabljal. Prenos stanovanjske pravice na zakonca se izvrši z odločbo stanodajalca.

Drugi uporabniki, ki skupaj z imetnikom stanovanjske pravice stanujejo v stanovanju, imajo pravico neovirano osebno uporabljati to stanovanje. To pravico obdržijo tudi po imetnikovi smrti. Stanovanjska pravica se prenese na zakonca umrlega imetnika, če pa tega ni, določijo ostali uporabniki sporazumno izmed sebe novega imetnika stanovanjske pravice in sporočijo to stanodajalcu, da izda odločbo o prenosu. Če se uporabniki ne morejo sporazumeti, določi stanodajalec izmed njih novega imetnika stanovanjske pravice.

Kakšne so pravice imetnika stanovanjske pravice? Njegova pravica je predvsem ta, da stanovanja uporablja sam s svojo ožjo družino. Brez imetnikovega dovoljenja se nihče ne sme vseliti v njegovo stanovanje. Imetnik sme iz upravičenih razlogov zahtevati od vsakega uporabnika, razen od svojih mladoletnih otrok in od zakonca, da se izseli iz stanovanja. Nadalje ima imetnik pravico, da svoje stanovanje zamenja za stanovanje drugega imetnika stanovanjske pravice. O tem morata imetnika skleniti pismeno pogodbo, sicer zamenjava stanovanj ni veljavna. Predhodno morata imetnika dobiti soglasje obeh stanodajalcev. Če

stanodajalec ne izda soglasja v roku 15 dni, ali ga zavrne, lahko imetnik stanovanjske pravice zahteva od občinskega sodišča, da v nepravdnem postopku ugotovi njegovo pravico do zamenjave stanovanj. Končno ima imetnik tudi pravico, da posamezne prostore v stanovanju uporablja za opravljanje dovoljene dejavnosti in pravico, da jih odda komu drugemu kot podstanovalcu za prebivanje ali za opravljanje dovoljene dejavnosti.

Oglejmo si še obveznosti imetnika stanovanjske pravice. Imetnik mora ravnati pri uporabi stanovanja skrbno in mora stanovanje varovati pred poškodbami. Imetnik mora uporabljati stanovanje na tak način, da drugih imetnikov ne ovira v mirni uporabi njihovih stanovanj in skupnih prostorov. Posamezne prostore sme uporabljati za opravljanje neke dejavnosti samo z dovoljenjem občinskega stanovanjskega organa, razen, če gre za opravljanje umetniške dejavnosti. Imetnik ne sme izvrševati sprememb na stanovanjskih prostorih brez poprejšnjega soglasja stanodajalcu in stanovanjske skupnosti, oziroma brez poprejšnjega soglasja lastnika stanovanja, če gre za stanovanje v lasti občana. Imetnik je dolžan dopustiti, da se izvršijo v njegovem stanovanju dela, ki so potrebna, da se okvare v hiši popravijo ali izvršijo koristne izboljšave, pa tudi druge ni mogoče izvršiti ali pa le z nesorazmernimi stroški. Imetnik mora vsak mesec plačevati stanovanjski skupnosti oziroma lastniku stanarino in druge obveznosti. Končno mora imetnik tudi trpeti stroške za popravila v stanovanju ali na drugih delih hiše, ki jih povzroči po svoji krivdi. Za škodo, ki jo povzroči uporabnik stanovanja, druge osebe, ki stalno stanujejo z imetnikom stanovanjske pravice, podstanovalci in člani njihovega družinskega gospodinjstva, je odgovoren imetnik stanovanjske pravice solidarno z njimi. To pomeni, da sme stanovanjska skupnost ali lastnik stanovanja terjati odškodnino prav tako od imetnika stanovanjske pravice, kakor od stanovalca, ki je škodo povzročil.

Kako stanovanjska pogodba preneha? Imetnik stanovanjske pravice lahko vselej odpove stanovanjsko pogodbo, ne da bi moral za to navajati razloge. Odpove jo pismeno, prvega v mesecu, odpovedni rok poteče zadnjega dne v mesecu.

Stanodajalec lahko imetniku odpove iz naslednjih razlogov: če imetnik uporablja stanovanje v nedovoljen namen ali na tak način, da povzroča škodo, če ne plačuje stanarine zapored tri mesece ali tri mesece v zadnjih dveh letih, ali če druge stanovalce ovira v mirni uporabi stanovanja. To so tako imenovani krivdni razlogi. Poleg teh krivdnih razlogov so vzroki za odpoved še: če je imetnik z uporabniki vred nehal uporabljati stanovanje in več kot štiri mesece ni več stanoval v njem, če je stanovanje v celoti oddal podstanovalcem, ali če stanovanje uporablja oseba, ki po zakonu ni uporabnik stanovanja. Poleg tega lahko stanodajalec odpove stanovanjsko pogodbo imetniku stanovanjske pravice, ki ima v lastnini prazno družinsko stanovanjsko hišo ali stanovanje kot posamezen del stavbe, če je to stanovanje primerno, to je, da ne pomeni bistvenega poslabšanja razmer uporabnikov stanovanja.

Če pa je dobil imetnik stanovanjske pravice stanovanje od organizacije združenega dela kot stanodajalca, mu ta lahko odpove stanovanjsko pogodbo tudi tedaj, kadar mu preneha lastnost delavca v združenem delu po lastni izjavi (razen v primeru

upokojitve), kadar mu preneha lastnost delavca zaradi obsodbe za kaznivo dejanje na kazni, ki ima po samem zakonu za posledico izgubo lastnosti delavca, kadar mu preneha delo ali zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti. Stanodajalec pa lahko v naštetih primerih odpove stanovanjsko pogodbo le v treh mesecih po prenehanju lastnosti delavca v združenem delu.

Stanovanjsko razmerje preneha brez odpovedi stanovanjske pogodbe na podlagi odločbe stanovanjskega organa, če je treba hišo ali del hiše, v kateri je stanovanje po odločbi pristojnega organa podreti, ali če je treba na podlagi take odločbe izseliti stanovalce iz stanovanja, ker ne ustreza higienskimi ali varnostnim pogojem.

Imetnik stanovanjske pravice, ki več kot eno leto ne uporablja stanovanja, izgubi stanovanjsko pravico. Uporabniki, ki so najmanj dve leti živeli z njim, preden je nehal uporabljati stanovanje, obdržijo pravico uporabljati stanovanje in lahko sporazumno določijo izmed sebe novega imetnika stanovanjske pravice.

Stanovanjska pogodba se praviloma sklene za nedoločen čas. Za določen čas se lahko sklene stanovanjska pogodba le v primeru, če je sklenjeno, da je treba stavbo v določenem roku podreti in v primeru, če imetnik stanovanjske pravice po dogovoru s stanodajalcem ali lastnikom začasno uporablja stanovanje, dokler mu stanodajalec ne preskrbi dogovorjenega stanovanja. S pretekom določenega časa taka stanovanjska pogodba preneha. Če stanovanje ni izpraznjeno in izročeno, lahko stanodajalec v 60

dneh vloži tožbo za izpraznitev stanovanja. Če pa tožbe v tem roku ne vloži, se šteje, da je stanovanjska pogodba obnovljena za nedoločen čas.

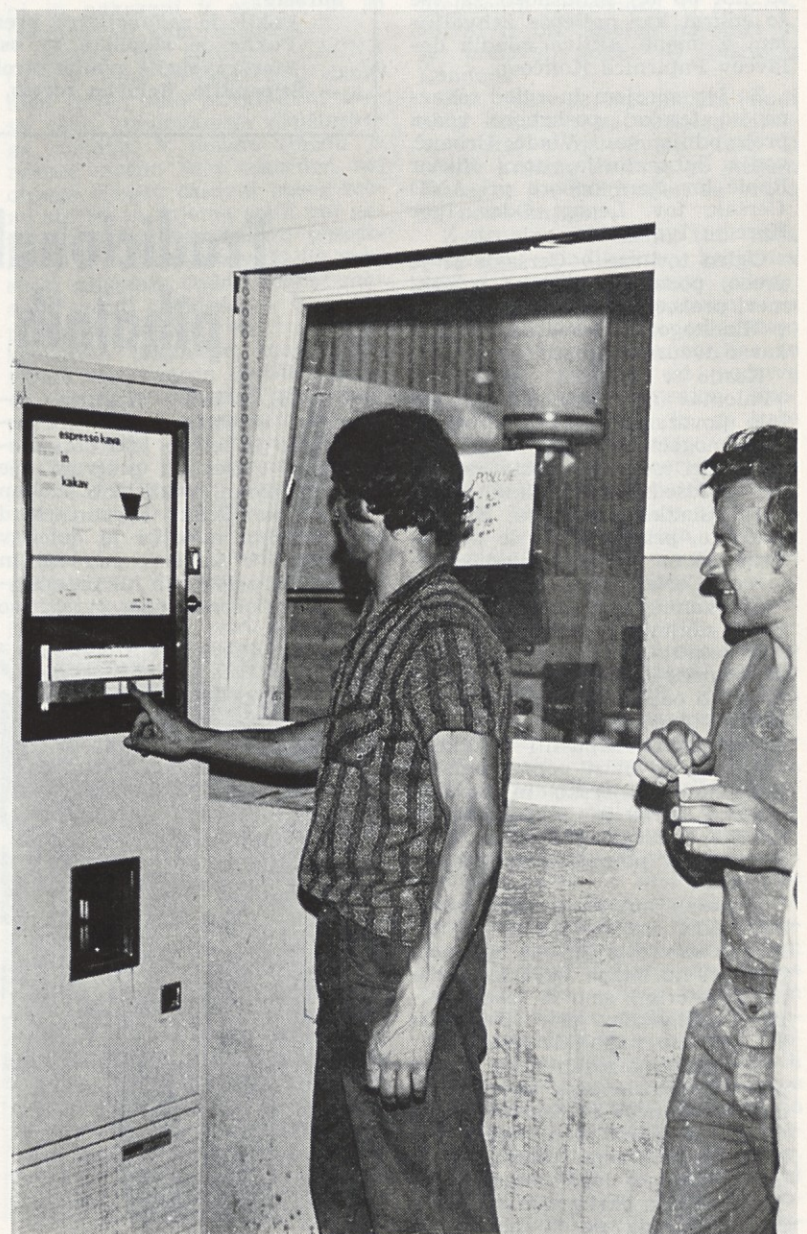
Novi zakon ureja tudi podstanovalska razmerja. Podstanovalsko razmerje lahko nastane s pismeno pogodbo med imetnikom stanovanjske pravice in podstanovalcem, preneha pa z odpovedjo pogodbe ali s pretekom določenega časa. Pravica podstanovalca, da uporablja stanovanjske prostore, preneha tudi, če preneha pravica imetnika stanovanjske pravice, da uporablja stanovanje, v katerem so ti prostori.

Imetnik stanovanjske pravice ima pravico zahtevati od samoupravne stanovanjske skupnosti ali od lastnika stavbe, da izvrši popravilo, ki je potrebno, da se stanovanje ohrani v takšnem stanju, v kakršnem ga je imetnik prevzel ob vsetitvi. Če stanovanjska skupnost ali lastnik ne izvrši popravila, lahko izvrši tako popravilo imetnik stanovanjske pravice sam, vendar le pod pogojem, da sodišče predhodno ugotovi potrebo za popravilo. Imetnik stanovanjske pravice lahko odbije stroške popravila od stanarine.

Samoupravne stanovanjske skupnosti bodo ustanovljene za območje posamezne občine ali več občin, ne pa za manjša območja.

Ustanovljena bodo do konca junija. S tem bodo likvidirana stanovanjska podjetja in stanovanjske enote. Vsa stanovanja bodo prenesena v samoupravni sklad stanovanjskih hiš, katerega bo upravljala samoupravna stanovanjska skupnost v občini. Skrajni rok za ta prenos je 31. december 1974.

J. M.

Na hodniku pred III. PS je postavljen avtomat za osvežujoče napitke. Ljudje se ob njem radi ustavijo. Vsaka pijača stane en dinar. Važno je, da bo avtomat redno oskrbovan

Ekskurzija v Ceršak in Sladki vrh

KOLIČEVO, JULIJ — Julij se je že krepko pomaknil v drugo polovico, mi pa se še vedno spominjamo 25. maja, dneva mladosti.

Dan mladosti je praznik mladine Jugoslavije. Šolska mladina ima ta dan prosto in ga izkoristi v razne namene: tako vodstva šol prireajo razne ekskurzije, športna tekmovanja, izlete v bližnjo okolico ipd. Morda prav mi, ki smo še ne dolgo tega bili v dijaških vrstah, najbolj pogrešamo teh — šole oziroma obveznosti prostih dni.

Praznik mladosti, 25. maj, pa je bil letos ravno na soboto, zaradi česar tisti, ki imamo 8-urni delovni dan, niti nismo preveč pogrešali prostega dne, ki smo si ga na ta datum »prislužili« še v času šolanja.

Glede na to, da je bil praznik mladosti ravno v soboto, mladincem v Papirnici Količevo torej ni bilo težko organizirati ekskurzijo v tovarno lepenke v Ceršak in v Sladkogorsko tovarno. Vsekakor pa je potrebno omeniti, da so bili nekateri, ki delajo na izmene, glede tega izjeto prikrajšani. Seveda pa se je večizmensko delo nekaterih mladincev odražalo tudi pri številu prijavljenih za ekskurzijo, saj se nas je od skupno 40 udeležencev oglasilo odzvalo le 26 iz podjetja, medtem ko smo praznino zapolnili še s štirinajstimi mladinci iz Mladinskega aktiva Dob.

Jutranje, ne preveč optimistično vreme, se je prav kmalu spremenilo. Peljali smo se preko prelepe štajerske pokrajine, ki se je bleščala v prijaznem in po dežju toliko bolj pričakovanem opoldanskem soncu.

Ce omenim še gostilno in ob enem »jutranjo kavico«, ki je vsekakor nismo smeli prezreti, potem je bila tovarna lepenke v Ceršaku naša druga postaja. Nadvse presenečeni smo bili nad prijaznim in gostoljubnim sprejemom tamkajšnjih mladincev in se jim ob tej priložnosti za vse še enkrat kar najlepše zahvaljujem v imenu Aktiva mladih delavcev Papirnice Količevo.

Za lep sprejem in ogled tovarne so tamkaj poskrbeli: vodja proizvodnje, tov. Vlado Urbanč, vodja laboratorija, tov. Viktor Robič ter člani odbora pri AMD Ceršak, tov. Lenart Oder, Igor Harc in Ivo Kolar.

Ogled tovarne v Ceršaku se je precej podaljšal in tako v neki meri prekoračil naš plan, saj smo v Sladkogorsko tovarno prispeli kar z dveurno zamudo.

Kosilo v prijetni restavraciji »Paloma« na Sladkem vrhu je bilo povezano s kramljanjem o vseh mogočih stvareh, ki zadevajo vse tri tovarne, saj sta mu poleg predsednika mladine v tovarni Sladkogorska, tov. Ernesta Gačnika, prisostvovala še povabljeni člani Aktiva mladih delavcev Ceršak.

Po zanimivem ogledu (predvsem zanimiv je bil za tiste, ki smo tokrat prvič prestopili prag te tovarne) si nismo mogli kaj, da bi se ne odpravili še na »slovito« Lovsko kočo, saj vsi zatrjujejo, da ne smeš zapustiti Sladkega vrha, ne da bi si poprej ogledal gričevnato štajersko in onkrajmursko Avstrijo s perspektive Lovske koče. Pogled na s soncem obliko pokrajino je bil res enkraten.

Poslovlili smo se od naših sladkogorskih in ceršaških prijateljev in se vrnili. Seveda ne smem pozabiti na znane trojanske krofe, s katerimi smo si med kratkim postankom pri »Konjšku« kar zajetno napolnili želodce.

V nekaj besedah sem želela prenesti praznovanje dneva mladosti mladincev iz Količevega na papir, če pa mi je to tudi uspelo, bodo bolj vedeli bralci oziroma udeleženci tega izleta. Seveda mi je bila ekskurzija zelo všeč in mislim, da ne bi bilo slabo organizirati podobne ekskurzije tudi v druge slovenske tovarne papirja, saj nam le-to omogoča neposredno zblizanje s tovarnami

— članicami združenja slovenske papirne industrije. Mnogo lažje nam je razumeti tehnološki postopek v papirnih tovarnah, saj smo konec koncev tudi sami člani delovnega kolektiva ene izmed njih. Tako pri ogledu lahko iščemo posebnosti in primerjamo s stanjem v naši tovarni.

Da je bila ekskurzija pravilno usmerjena, sem izvedela od mnogih, ki so se udeležili.

Janez Hafner je šele učenec 2. letnika Centra strokovnih šol v Ljubljani in je na praksi v elektro delavnici našega podjetja. Pravi, da mu je bil izlet zelo všeč, vendar je razočaran nad premajhnim zanimanjem v vrstah naših mladincev. Pravi, da bi se morali mladinci tovarn — članic slovenskega združenja papirne industrije tesneje povezovati, prirejati razna športna in tudi drugačna srečanja, ki bi temeljila na spoznavanju proble-

mov oziroma interesov posameznih aktivov.

Podobnega mnenja je bil tudi tov. Milan Ceglar iz Kalorične centrale. Všeč mu je bil gostoljuben sprejem v obeh papirnicah in je mnenja, da bi lahko organizirali ekskurzije v vse tovarne papirja na Slovenskem, saj bi se na ta način lažje spoznali z njihovim delom v proizvodnji, z mladinci in pa z njihovim delovnim področjem.

Prav tako je omenil premajhno zainteresiranost mladincev v Količevem za podobne ekskurzije.

Še bi lahko spraševala, toda prepričana sem, da to ni potrebno, saj smo imeli tokrat skoraj vsi isto mišljenje.

Zaključujem torej z mislijo, da podobne ekskurzije v prihodnje ne bi smele izostati in naj ne bi ostalo le pri željah in pohvalah.

JA-NA

Dolga je pot od lesa do papirja

Za to pot je potrebno, poleg strojev, tudi dovolj znanja. Ali si že misliš o pripravi na vpis v papirniško šolo za odrasle?

Poklic je zadovoljstvo, brez njega nam ostajajo težaška dela. Poklic je stopnica za osebno in poklicno napredovanje. Starši svetujte svojim otrokom vpis v redno papirniško šolo. — Štipendija, delovno mesto.

Tradicionalno srečanje pihalnih orkestrów

VEVČE, JULIJ — Kulturno poslanstvo vevškega pihalnega orkestra je iz leta v leto bolj utemeljeno. Njegov program je skrbno izbran, kvalitetno izdelan in do potankosti dogan. Med amaterskimi orkestri je daleč v ospredju. V letošnji pomladi in zgodnjem poletju je bil programsko dokaj obremenjen. Zvrstili so

se številni koncerti, zabavnega, promenadnega in tekmovalnega značaja po programu, vmes pa je bilo še precej nenačrtovanih priložnostnih nastopov.

Vevčani se vsako leto srečajo s pihalnim orkestrom iz Gratkorna (Avstrija). Ta srečanja so postala že tradicija med godbami papirničarjev. Letos so Gratkornčani obiskali Vevčane. Ti so jih 15. junija pričakali v novih uniformah in jih nato pospremili na kratek izlet v Blejski vintgar. Na zabaviščnem prostoru letnega kopališča je bil zvečer tega dne koncert obeh orkestrów z izbranim programom. Najprej so nastopili domači, nato pa še avstrijski godbeniki. Oboji so pri številnem občinstvu poželi obilo priznanja. Po koncertu pa je zabavni orkester »Amores« zaigral gostom za ples.

Drugi dan je imel avstrijski orkester promenadni koncert na ploščadi pred gasilskim domom v Kašlju. Tudi tu je bilo veliko število poslušalcev. Celodnevno srečanje v naravi po koncertnem programu na obrobju kašelskih hribov je oba orkestra še bolj zblizalo in nagnilo k še tesnejšemu sodelovanju.

Srečanje so s svojim obiskom počastili tudi predstavniki družbenopolitičnih in kulturnoprosvetnih organizacij občine Ljubljana Moste-Polje.

S. R.

Vsakdanja slika letošnjih vročih julijskih dni na vevškem kopališču

Novinci — kaj pa poklic papirničarja?

VEVČE, JULIJ — Usodno zastajajo za časom vsi tisti, ki nimajo vsaj poklicne izobrazbe. So pa med našimi mladimi delavci tudi taki, ki nimajo še popolne osnovne izobrazbe. V zgodnji mladosti jim tega ni bilo mogoče doseči — ne sprašujemo se po vzrokih! Toda pomoč je tu. Pomoč za pridobitev osnovne izobrazbe, ki je pogoj za pridobitev poklica. Odrasli se odločajo za izobraževanje predvsem po svobodni odločitvi, ker vedo, da jim bo znanje pomagalo pri poklicnem, družbenem delu in v osebni življenju. Poklicno napredovanje je povezano z višjimi osebnimi dohodki in z večjo veljavo na delovnem mestu in v družbi.

Znano je, da imamo pri nas poklicno papirniško šolo za odrasle. Traja 2 leti in tudi vpis je vsako drugo leto. Naslednji vpis bo jeseni 1975. leta — torej naslednjo jesen. Pogoj za vpis je popolna

osemletka. Za vsakogar, ki še nima 7. ali 8. razreda osnovne šole, je možno, da ju pridobi v šolskem letu 1974/75, bodisi z dopisno ali večerno šolo pri eni od Delavskih univerz. Za resne kandidate plača stroške naša delovna organizacija iz sklada za izobraževanje.

Ne imejmo prenizke samozavesti, strah pred neuspehom je odveč.

Nova investicija, V. papirni stroj, bo potreboval kvalificirane ljudi, poklicne papirničarje, enako tudi ostali stroji in druga delovna mesta. Zakaj ne bi nekoč postal tudi strojevodja?

Dopisujte v »Naše delo«

Gratkornski pihalni orkester posluša pozdravne zvoke svojih glasbenih prijateljev iz Vevče

Pozdravna koračnica gostom iz Gratkorna. Vevški pihalni orkester v novih, narodnih uniformah

V imenu Papirnice Vevče je goste iz Avstrije, priznane godbenike, pozdravil komercialni direktor dipl. oec. Janez Lednik

Aerobik za ženske

Slabokrvnost in železo

Zadnjič ste prebrale o programu teka, pa bi bilo prav zanimivo vedeti, kako ste reagirale. Ste kategorično odklonile? Vas je ves mesec preganjala misel, da bi vseeno morda le poizkusile? Ali pač ste? Kakorkoli že, za vse ti- ste, ki se niso mogle odločiti, predlagam, da se dobimo in sku- paj poizkusimo. Nikar ne mislite, da vas bom pričakala s piščalko v ustih, raje s fotoaparatom, da ovekovečimo premagano sramež- ljivost. Torej, v nedeljo 21. avgu-

sta ob 19. uri na vevškem mostu, na levem bregu. Jaz bom tam, Darinka, Sonja in Mojca so tudi obljubile. Manjkate samo še vi!

Danes spoznajte tabelo za pri- dobivanje kondicije s plavanjem. Prav zadnji čas je, da začnete. Na dopustu boste z lahkoto do- segale točke in kako bo presene- čen mož, ki se ima za daleč naj- boljšega plavalca v ulici, ko bo ugotovil, da mu sledite ali ga ce- lo prehitivate!

PROGRAM KONDICIJSKEGA PLAVANJA ZA ŽENSKES

POD 30 LET

Teden	Dolžina steze	Minute	Tedensko	Točke
1	90	3:00	5×	—
2	135	3:45	5×	—
3	180	5:00	5×	7 ½
4	180	4:30	5×	7 ½
5	225	5:30	5×	10
6	270	7:00	5×	12 ½
7	360	8:30	5×	17 ½
8	450	11:00	5×	20
9	495	12:00	5×	22 ½
10	540	13:00	5×	25

OD 30—39 LET

1	90	3:15	5×	—
2	135	4:00	5×	—
3	135	3:45	5×	—
4	180	4:30	5×	7 ½
5	225	5:45	5×	10
6	225	5:30	5×	10
7	270	7:15	5×	12 ½
8	315	8:00	5×	15
9	360	9:00	5×	17 ½
10	405	9:30	5×	20
11	450	11:30	5×	20
12	540	13:30	5×	25

OD 40—49 LET

Teden	Dolžina steze	Minute	Tedensko	Točke
1	90	3:30	4×	—
2	90	3:15	5×	—
3	135	4:30	5×	—
4	135	4:00	5×	—
5	180	5:15	5×	5
6	225	6:00	5×	10
7	270	7:15	5×	12 ½
8	270	7:00	5×	12 ½
9	315	8:15	5×	15
10	360	9:30	5×	17 ½
11	405	10:00	5×	20
12	450	11:45	5×	20
13	495	12:15	5×	22 ½
14	540	14:00	5×	25

OD 50—59 LET

1	45	2:00	3×	—
2	90	4:00	4×	—
3	90	3:30	5×	—
4	135	5:15	5×	—
5	135	5:00	5×	—
6	180	6:00	5×	5
7	225	7:00	5×	6 ¼
8	225	6:30	5×	6 ¼
9	270	8:00	5×	7 ½
10	270	7:30	5×	12 ½
11	315	8:30	5×	15
12	360	9:55	5×	17 ½
13	405	11:00	5×	20
14	450	12:00	5×	20
15	945	13:00	5×	22 ½
16	540	14:30	5×	25

OD 60 LET NAPREJ

1	45	2:30	5×	—
2	45	2:00	4×	—
3	90	4:30	4×	—
4	90	4:00	5×	—
5	135	5:30	5×	—
6	180	7:00	5×	—
7	180	6:30	5×	5
8	225	7:15	5×	6 ¼
9	225	7:00	5×	6 ¼
10	270	9:00	5×	7 ½
11	270	8:30	5×	7 ½
12	315	9:00	5×	10
13	360	10:30	5×	12 ½
14	405	11:30	5×	15
15	405	11:10	5×	20
16	450	12:25	5×	20
17	495	13:30	5×	22 ½
18	540	15:00	5×	25

Prihodnjič: Pridobivanje kondicije z vožnjo s kolesom.

VEVČE, JULIJ — V tem spisu bo beseda o železu, ki je neob- hodno potrebno vsakemu člove- ku, ker sodeluje v vseh oksida- tivnih biokemičnih procesih. Vse železo pa naenkrat ne sodeluje v teh procesih. Oglejmo si najprej, kako potuje železo po človeškem telesu. Govorimo o *aktivnem* in *neaktivnem* železu.

Aktivno železo se predvsem za- drži v krvnem barvilu — he- moglobinu, ki je osnovna sestav- ina rdečih krvnih telesc. Tu se nahaja okoli 75 % vsega železa v človeškem telesu. Krvno bar- vilo v rdečih krvnih telescih po- tuje s krvnim obtokom v pljuča, se tu veže s kisikom in ga do- stavlja vsem celicam človeškega telesa. Na drugi strani pa odnaša ogljikov dvokis iz celic v pljuča, ki ga človek izdihne kot neupo- raben plin v zrak.

Nekoliko železa se veže v mi- šičnem dihalnem fermentu — mioglobinu, ki je nepogrešljiv pri kakršnemkoli gibanju oziroma delu.

Neaktivno železo pa imenuje- mo tisto železo, ki potuje preko želodca in tenkega črevesja ter se končno uskladiši v jetrih in vranici. Tu uskladiščeno železo se transportira po potrebah v pre- bavljeni obliki v rdeči kostni mo- zeg kot gradbeni material pri ro- jevanju in dozorevanju rdečih krvnih telesc. Kadar se rdeča krvna telesa postarajo (življenj- ska doba znaša okoli 120 dni), se razkrojijo, iz njih sproščeno žele- zo pa se bo v gotovem času po- novno vgradilo v rdeče krvno barvilo.

V normalnih življenjskih pogo- jih je izguba železa preko urina in znoja skoraj nepomembna. Vsega skupaj znaša le 1 mg v 24 urah za odrasle. Dnevno pa ga s hrano dobimo okoli 10 mg; od tega ga porabi moški 0,5 do 1 mg na dan, žene pa porabijo 1 mg več, da pokrijejo izgubo železa ob menstruacijah. Več porabijo železa nosečnice in predvsem do- ječe matere. Ta količina pa je nadomeščena v telesu po edini možni poti in to s prehrano — živalskimi beljakovinami.

V želodcu se železo osvobodi beljakovin in se resorbira v telo preko stene tenkega črevesa. Ti procesi so tem lepši, čim bolj normalno deluje želodec in čre- vesje.

Vendar se železo slabše resor- bira v telo pri bolnikih, ki imajo operiran želodec, pri kroničnih vnetjih želodčne in črevesne sluznice, nadalje pri trdovratnih driskah. V takih primerih se že- lezo ne skladišči v jetrih in vran- ici. Večja potreba železa je po- trebna pri revmatizmu, tuberku- lozi, vnetju jeter, pri nosečnicah, dojljah in starejših ljudeh.

Celo pri zdravih ljudeh ob hu- dih telesnih naporih poraba že- leza prekorači redno potrebo. Kadar to traja dalj časa, se po- ruši nadaljnja presnova železa v človeškem telesu.

Da ne bi do tega prišlo, se telo zaščiti: poviša sposobnost kopi- čenja železa z beljakovino, ki po- tuje preko želodca in tenkega črevesa v kri. Taki procesi se že dogajajo pri tako imenovanem skrajnem sistemu pomanjkanja že- leza. To stanje lahko odpravimo s pomočjo pravilne prehrane. Si- cer pride v rdeč mozeg vse manj in manj železa, porušeno je do- zorevanje rdečih krvnih telesc, manj se stvori rdečega krvnega barvila, kar pomeni siromašenje oksidativnih procesov v telesu. Pomanjkanje železa tako povzro- či slabokrvnost. Bolnik ima suho kožo, nohti postanejo bolj tenki, oslabijo tudi lasje. Človek opazi, da ima pokvarjen vonj in okus.

Kadar ne opazimo zgodnjih znakov, se stanje vse bolj in bolj slabša.

Pomanjkanje železa v krvi do- kazujemo s pregledom krvi. Zad- nji čas opazujemo v naši ambu- lanti vse več tovrstne slabokrv- nosti. Tudi to ima svoj vzrok. Najčesče je vzrok tovrstni slabo- krvnosti nepravilna prehrana. Predvsem dolgotrajne diete, shuj- ševalni »modni tedni« za doseg

»vitkih linij«, nagnjenost izključ- no mlečnim jedem, omejevanje in skoparjenje v prehrani mesa, jajc, zelenjave in sadja. Nekate- re žene ne pripisujejo nobene po- zornosti dolgotrajni menstruaciji. Neopažene so često majhne kr- vavitve in zlate žile. Po dalj časa

1. jetrih — do 90 mg
2. 20 do 30 mg
3. skuti do 23 mg
4. dinjah do 26 mg
5. jabolkih do 25 mg
6. slivah do 21 mg
7. marelicah do 18 mg
8. bučah do 17 mg
9. paradižnikih in krompirju do 12 mg
10. čebuli do 11 mg
11. rženem kruhu do 20 mg

Najbolj je prebavljivo železo v mesu, jajcih, sadju, slabše v kru- hu in kaši. Pri pomanjkanju že- leza je zaželeno dnevno pojesti 300 do 400 g mesa, 200 do 300 g skute, 2 jajci, sadje in popiti 2 kozarca sadnega soka, zelo pri- poročajo jetrno pašteto, sadne kupe itd.

Prebavo železa lahko pospeši- mo s sprehodi in telovadbo na

trajajočih takih pojavih nastopi pomanjkanje železa in končno slabokrvnost.

Kadar obstaja manjše pomanj- kanje železa, ga lahko nadome- stimo s hrano. Nadrobne preis- kave so pokazale, da je največ železa v:

na 1 kg	jeter
na 1 kg	mesa
na 1 kg	skute
na 1 kg	dinj
na 1 kg	jabolk
na 1 kg	sliv
na 1 kg	marelic
na 1 kg	buč

na 1 kg	paradižnika, krompirja
na 1 kg	čebule
na 1 kg	rženega kruha

svežem zraku. Priporočljiv je gorski svet. Tam se poveča pre- šnova železa.

Le v nujnih primerih predpiše zdravnik tablete z vitamini, ozi- roma injekcije. Zdravljenje je dolgotrajno in sistematsko, na- polniti je treba skladišča v jetrih in vranici z železom in odpraviti bolezen.

Novosti iz sindikalne knjižnice

Zopet smo pridobili več zani- mivih knjig iz domače in tuje li- terature. Navajamo le nekatere, da pokažemo pestrost obravna- vanih snovi.

Janez Jalen: CVETKOVA CIL- KA, je ponatis že prej objavljene knjige. Snov je vzeta iz kmeč- kega življenja na Bohinjskem, je poljudno napisana in naši ljudje radi segajo po takih knjigah.

Sigrid Undset: POMLAD. V ro- manu je nazorno podano to, če- mur smo danes tudi sami priča. Narahljanost zakonskih vezi, medsebojna naveličanost, prebi- ranje partnerja — same značil- nosti, bolečine in užitki tudi na- ših današnjih dni so tu razgrnje- ni in nakazani v osebah, ki so trenutno še kako sodobni.

Daphne du Maurier: LAČNA GORA. Delo pripada tudi danes med bralci zelo priljubljeni zvr- sti tako imenovanega družinske- ga romana. V nekem smislu je roman morda celo rekorder, saj obsega njegov časovni obseg toč- no sto let in zajema celih pet ge- neracij irskih zemljiških posest- nikov in industrialcev, ki jih vse- skozí preganja čudna smola: mo- goče zaradi prekletstva, ki ga je priklical nadnje rod njihovih propadlih tekmecev, mogoče pa zaradi maščevanja deviške nara- ve, ki so jo oskrunili s svojimi rudniki bakra, mogoče zaradi ne- razumevanja ljudi v teh zaostalih krajih, ki so jih s svojim podjet- jem hoteli prinesli napredek?

John O'Hara: EWINGOVI. Ada Ewing je bogata vdova nekda- njega pomembnega odvetnika in podjetnika. Vsa leta zakona mu je bila zvesta žena, vendar mo- ževa prezgodnja smrt popolnoma spremeni njena trdna načela in hkrati pomeni začetek nove druž- bene in seksualne svobode. Od- nosi te svobode zbudijo pohujša- nje pri ljudeh in spodkopavajo narejenost ter moralno popače- nost Adinega okolja. Njen edini sin William se medtem uveljav- lja v družbi in postaja eden naj- pomembnejših mož Clevelanda. Njegova pot je nevsiljiva in bi- stroumna, mladi odvetnik ve, kaj hoče.

Han Suyin: MAO CE TUNG. Knjiga govori o velikem kitaj- skem državniku in revolucionar- ju, o najbolj zanimivi in še zme- rom najbolj skrivnostni osebnosti sodobnega sveta. Pisateljica je nad deset let zbiralala gradivo in dokumente o tem velikem revo- lucionarju. Zato lahko zapiše: »Mao ni nikakršna uganka. Je le celovita osebnost, ki pooseblja svoj čas in ljudi. Revolucija je ustvarila Mao, kakor je Mao ustvaril revolucijo.« Ista pisate- ljica je napisala tudi trilogijo RANJENO DREVO, UMRLJIVI CVET in POLETJE BREZ PTIC.

Vse tri knjige opisujejo prepo- rod Kitajske, od nekdanje fev- dalne do današnje revolucionar- ne. Čtivo je toliko bolj zanimi- vo, ker je pisateljica sama Ki- tajka in je sama doživljala spre- membe v deželi.

Marcel Gobineau: STEPHANIE. Pustolovski roman lepe Stefani- je v dveh knjigah, po katerih bodo segale tovarišice, ki rade berejo »zaljubljene« romane. Na- pete zgodbe od začetka do konca.

George Martelli: IZREDNI OB- VEŠČEVALEC. Mož ki je rešil London!? Knjiga govori o rezerv- nem kapetanu Michelu Hollan- du, neupogljivem človeku dejanj, o možu neverjetnega poguma, o utelešenju človečnosti. O Franco- zu, ki je bil obsojen na smrt in je preživel vojno. O rešitelju Londona!

Kot vidite iz tega izbora, nudi naša knjižnica za vsakega čital- ca nekaj svojstvenega. Vsak si izbere knjižno vsebino po svojem okusu — in zadovoljen se vrača po nove knjige.

Z drugimi besedami, tudi naša skromna sindikalna knjižnica opravlja veliko kulturno nalogo: širi pismenost in zanimanje za »lepo« knjigo. To ji omogočajo nabave novih knjig, za kar je podpisani zadolžen od vodstva sindikata naše Papirnice. Vse- stransko zanimanje, ki ga kaže predsednik sindikata tovariš Maks Krpan, ni usmerjeno samo na uspešno delovanje knjižnice, ampak tudi na knjigo samo, za katero zelo rad posega. Žal mu je le, da mu splošna zaposlenost ne pušča prostega časa, da bi se lažje bolj posvečal lepi literaturi. Za knjižničarja je tako sodelo- vanje izrednega pomena, ker ob takih priložnostih tečejo besede sproščeno o novih potrebah knjižnice. Obenem moram doda- ti, da se proizvajalci papirnice Vevče vse premalo zavedajo, kakšen zaklad predstavlja njihova knjižnica. Ne samo v denar- nem, ampak še mnogo bolj v kul- turnem pogledu. Zavedam se, da posebno sedaj na poletje nimate časa, ker ste tudi ob tako ime- novanem »prostem« času obre- menjeni z družbenim delom. Vem tudi, da vam večerne ure vzame televizija. Pa vendar naslavljam na vas posebno prošnjo, da pri- dobite starejše člane svoje druž- ine za stalne odjemalce zanimivih knjig. Tako tudi ob čitanju lepe literature z lahkoto prebudimo marsikatero nevšečnost, ki jo pri- naša okolje v naše življenje. Zemlja že kroži po svoji zimski poti in ne bo več dolgo, ko po- stanejo večeri dolgi — kakor na- lašč za čitanje.

Julij Mayer
knjižničar

Od drugod

Na površini 2,313 milijonov ha bodo v Sovjetski zvezi začeli s pogozdovanjem. Predsednik sovjetskega gozdno gospodarskega komiteja Georgij Vorobjov je sporočil, da je bila v preteklem letu ustrezajoča površina skoraj tako velika. Iz tega je povzeto, da so kolektivna gospodarstva in državna posestva nasadila 350.000 hektarov gozdov in ga zaščitila. Tudi v letu 1974 naj bi ta dela dosegla enako velikost.

Sovjetska zveza ima od vseh dežel sveta največje lesne zaloge in razpolaga s preko eno tretjino pogozdene površine sveta. V pretekli planski petletki so posekali gozd na površini 10 milijonov ha, na novo pa pogozdili 11 milijonov ha. V sedanji petletki naj bi skupno posadili 12 milijonov ha. Pri tem so predvideli ducate novih šol za gojenje posebno vrednih lesov in vsako leto razširitev površin za gojenje semen.

Tokrat objavljamo dve vrsti ugank, ki obe zadevata združevanje v slovenski papirni industriji. Spričo poznavanja teh dogajanj reševalcem najbrž ne bosta pretirno oreh.

Številčnica

To uganko rešujete tako, da namesto številke vpišete ustrezno črko, ki ste jih dobili ob pravilni rešitvi ključa.

Polni naziv TOZD, ki so jo ustanovili slovenski papirničarji zaradi boljšega povezovanja in reševanja mnogih skupnih zadev:

»18 15 18 12 13 2 17 8« — 18 7 8 2 7 1 6 7 — 10
5 13 4 16 17 6 3 17 — 8 2 7 1 17 6 8 14 17 —
18 15 18 12 13 6 17 — 12 6 5 4 8 9 13 12 3 17 —
2 3 4 11 2 3 15 6 15.

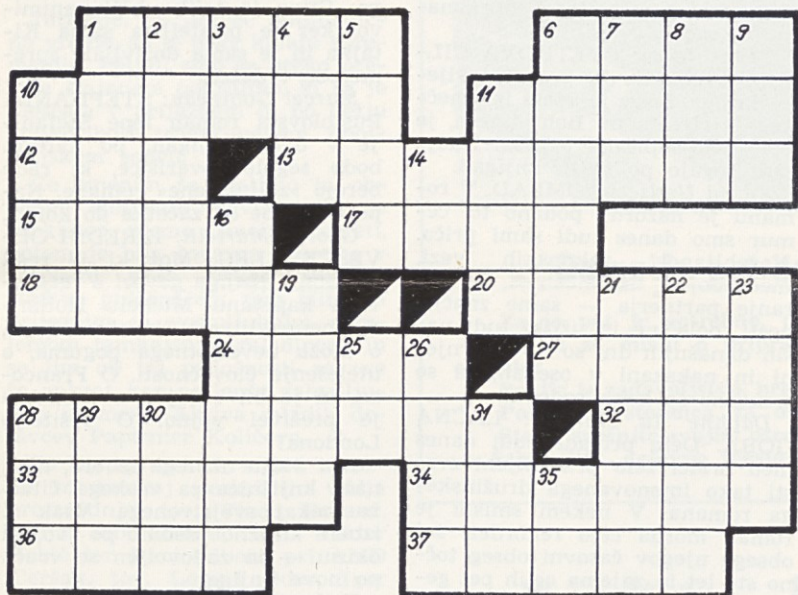
Ključ:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 — kulturno obnašanje, olikanost

10 11 12 13 14 15 — kolekcija, bera

16 17 18 — važen in potreben del obleke

Križanka »SOZD«

V to uganko je vključenih vseh osem delovnih organizacij, ki so 7. julija letos podpisale samoupravni sporazum o združitvi. Njihove karakteristične (krajše) nazive posebej ne opisujemo, temveč namesto vpisa postavljamo znak vprašanja.

VODORAVNO: 1. več disciplin v lahki atletiki, 6. ?, 10. ?, 11. drugo ime za grško Trojo, 12. kratica za višjo industrijsko šolo, 13. ?, 15. številka enica, 17. tovarna športnega orodja v Begunjah, polet zanos, 18. egipčanski kralj, po katerem se imenuje največja piramida pri Gizi, 20. organi v obliki nitkastih vlaken, živci, 24. posušena trava, 27. koralni greben v Koralnem morju vzhodno od Avstralije, 28. ?, 32. partizanska vojska Jugoslavije (kratica), 33. redkejšo žensko ime (Gertrud), 34. ?, 36. travnik ob vodi, 37. mestece ob izlivu reke Uwimmere v Digoel (Nova Gvineja).

NAVPIČNO: 1. velika francoska reka, ki teče skozi Pariz, 2. ?, 3. manjše mesto v Sovjetski zvezi, vzhodno od Taškenta, 4. nenadna ribja jajčeca, 6. časopisna novica, objavljena vest v dnevniku, 7. odžagan kos debla, hlod, 8. največji živeči ptič — tekač, 9. dalmatinsko žensko ime, 10. slab red v šoli, žebelj, 11. ime pisatelja Cankarja, 14. španski spornik, 16. polkrojni prostor okrog velikega oltarja, 19. kraj blizu Portorža, znano po Formi vivi, 21. del živalskega telesa (pomaniševalnica), 22. ?, 23. zimski pojav, ivje, 25. nikalnica, 26. italijanska fašistična politična policija, 28. ?, 29. makedonski narodni ples, 30. čebula, por, 31. organizacija tajna armada, skrajno desničarsko francosko gibanje, 35. začetnica priimka in imena odličnega slovenskega košarkarja, kapetana državne reprezentance, ki je pred štirimi leti osvojila svetovno prvenstvo v Ljubljani.

Izžrebanec, ki bo pravilni rešitvi križanke priložil še pravilno rešeno »številčnico« in bo izžreban, bo dobil običajno nagrado za 50 % povišano.

Rešitve pošljite na uredništvo »Našega dela« do 13. IX. 1974.

Pri žrebanju »Križanke z okvirjem« iz prejšnje številke »Našega dela«, so bili srečno izžrebani naslednji reševalci:

10 din BABNIK Ada
10 din POTOČNIK Ciril
10 din JOZELJ Anton
30 din VIDRGAR Pavli
60 din SRČNIK Vilma

Pravilna rešitev »križanke z okvirjem«:

VODORAVNO: 12. erar, 13. Nobel, 14. Hans, 15. Jonas, 17. bekon, 19. jak, 20. Alkman, 22. Vasari, 24. et, 26. Irak, 27. park, 28. E. H. (Edward Heath), 29. jantar, 31. bantam, 33. dne, 34. katar, 36. Anapa, 38. ogon, 40. Boris, 42. snop — Združitev slovenskih papirnic v združeno podjetje.

Slavija: zanemarjali naraščaj

8. Slavija

26

8

7

11

41:41

23

VEVČE, JULIJ — Vevčani, ki že nekaj let nastopajo v SNL, ne morejo biti kaj prida zadovoljni z letošnjo bero. Nogometaši trenerja Perhariča so v 26 nastopih iztržili 23 točk. V jesen-

skem delu so bili uspešnejši kot spomladi.

Na Vevčah menijo, da so vzroki za slabo uvrstitev v nihanju kvalitete igralcev, ne nazadnje pa v slabi udeležbi na treningih in v premajhni izbiri nogometašev. V moštvo so pretežni del prvenstva nastopili povprečno že starejši igralci, ki se iz drugih ljubljanskih klubov navadno zatekajo v ta kolektiv. Mlajši, doma vzgojeni igralci, pa so bili le rezerve. V vevškem kolektivu bi se morali zavedati, da veterani Mozetič, Manču, Nagy, Skušek, Kotar, Papec in Jalševac ne morejo več nositi težišče bremen v ekipi. Vsekakor bi morali v klub posvetiti večjo skrb vzgoji lastnega kadra, saj je na področju Vevč, Polja in Zaloga že od nekdaj mnogo nadarjenih športnikov.

Toni Židan

Slavijini nogometaši, kako pa drugo leto?

Umrli je strojevodja

VEVČE, JULIJ — Dne 15. junija so se številni člani kolektiva, zlasti pa ožji sodelavci, poslovili in na poslednjo pot pospremili svojega delovnega tovariša in prijatelja — Cirila Klešnika.

Ciril se je rodil 9. decembra 1918. leta v vevški družini papirničarjev. Kot vsi otroci papirničarjev je svoja otroška leta preživel s sovrstniki v okolici in menda že v naprej vedel, da bo nekoč postal član tega kolektiva. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju in se že 4. junija 1945 zaposlil pri proizvodnji papirja. Skoraj celotno delovno dobo je prebil na II. papirnem stroju kot paznik sita, pomočnik in sušilec papirja. Zadnjih 11 let pa je vodil stroj.

Samo strokovno delo v proizvodnji papirja mu je bilo premalo. Pred leti je sodeloval v nekaterih športnih organizacijah, v začetku aktivno, pozneje pa v odborih. Često je bil član raznih komisij in odborov samoupravnih organov in večkrat je bil član delavskega sveta. Pod njegovim vodstvom je steklo nešteto ton dobrih papirjev iz II. papirnega stroja, ker je znal delati s strojem in z ljudmi.

Težka bolezen mu zadnje čase ni več dopuščala, da bi prihajal na svoje ljubljeno delovno mesto. Prezgodaj je moral kloniti. Kolektiv se je od njega poslovil dostojno, v znak dobremu strokovnjaku in plemenitemu delovnemu tovarišu.

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

Maj 1974:

Prišli:

ZIDAN Stane, voznik viličarja
SMIGIC Aleksander, vnašalec
SEDLAREVIC Radun, vnašalec
NIKOLIĆ Dobrovoje, vnašalec
PAUNOVIĆ Ljubomir, progar
DŽIMRIĆ Obrad, paznik pap. stroja
STANOJEVIĆ Radmila, zavijalka papirja
VIDRGAR Feliks, garderobier v letnem kopališču
HOLOZAN Anton, garderobier v letnem kopališču
PODOBNIK Ivan, garderobier v letnem kopališču
MANDELJ Sonja, admin. družb. standarda
GASPERLIN Karolina, pomožni delavec
CAUSEVIĆ Hidajet, I. pom. dodel. str. v prem. odd.
VUJASIN Dragan, razkladalec surovin
RADENKOVIĆ Stojan, vnašalec
GORSE Anton, vodja kopališča

Ošli:

TRTNIK Tonca, upokojena
SUBELJ Franc, upokojen
KADUNC Marjan, sporazumna prekinitev
SKUBI Marjan, inv. upokojen
FARKAS Mihajl, sporazumna prekinitev
NIKOLIĆ Trifun, samovoljno zapustil delo
SUBELJ Franc, odšel v JLA
KARALIĆ Ramo, samovoljno zapustil delo
ROJSEK Ladislav, odšel v JLA
KLAKOČAR Ivan, inv. upokojen
NUHA Nuh, odšel v JLA
STRANA Isuf, samovoljno zapustil delo

Rodili so se:

GALE Antonu, sin Bojan
DEVEDŽIĆ Sulju, sin Armin
Čestitamo!

Junij 1974:

Prišli:

LAZIĆ Božidar, razkladalec surovin
NEGOJIĆ Božidar, vnašalec
CETOJEVIĆ Budimir, paznik papirnega stroja
POTOKAR Franc, pomožni delavec
TRENTIČ Stanislav, pom. vodje fondirnega stroja
NIKOLIĆ Mile, vnašalec
JASARLOVIĆ Safet, vnašalec
POTOČNIK Rafko, vodja kopališča
KADUNC Rado, upravnik počitniškega doma
STEMPIHAR Marija, kuharica v počitniškem domu
KOTAR Zofija, pom. kuharice v poč. domu
BANJAC Željko, I. pom. dodel. str. v prem. odd.
MAJETIĆ Husein, vnašalec
DEBELJAK Ivan, pospravljalac izmeta
JERE Alojz, manipulant

Ošli:

NIKOLIĆ Dobrovoje, odšel v poskusni dobi
PEROVIĆ Radosav, samovoljno zapustil delo
KUDRA Boško, samovoljno zapustil delo
MIJATOVIĆ Slavko, samovoljno zapustil delo
JOVANOVIĆ Jovo, samovoljno zapustil delo
TOMSIĆ Ljudmila, lastna odpoved
VUKOVIĆ Petar, odšel v JLA
TEFILOVIĆ Pero, odšel v JLA

DUGA Elmi, samovoljno zapustil delo
DUJAKOVIĆ Gojko, odšel v JLA
TVRDKOVIĆ Vinko, odšel v JLA

Poročili so se:

PORENTA Miloš s Ponikvar Jožico
ZAKOVSEK Bojan s Türkl Ido
Čestitamo!

Rodili so se:

TRTNIK Bojanu sin Dejan
BOŠNJAK Agu, sin Mithat
STEGEL Vladimiru, hči Mateja
Čestitamo!

Papirnica Količevo

Prišli so:

TRATNJEK Anton, pazilec sita KS I.
GLAVINAC Miroslav kovinostugar
OKORN Jože, obratni električar

Ošli so:

OREŠEK Maksimilijan, delavec na holandcih, samovoljno
TRIVKOVIĆ Stevan, delavec v KC, samovoljno
RODE Dušan, strojni ključavničar, sporazumno
MALIN Janez, strojni ključavničar, odšel v JLA
STARIN Marija, delavka v dodelavi pap. in kart., upokojena
RUS Ivica, delavka v dodelavi pap. in kart. — sporazumno
JOVANOVIĆ Miodrag — delavec na lesnem prostoru, samovoljno
JANKOVIĆ Tomislav, transportni delavec — v poizkusni dobi
STANOJKOVIĆ Radojko, transportni delavec — v poizkusni dobi
DEJANOVIĆ Nikola — transportni delavec — samovoljno
DIMC Karel, pripravljalec del v vzdrževanju, sporazumno

Rodili so se:

OSOLNIK Marku se je rodila hči Alenka
PAVLIC Anici se je rodila hči Anka
SEMPRIMOŽNIK Jožetu se je rodil sin Bogdan
Čestitamo!

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo — Izdajata ga delavska sveta — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Milan Deisinger, Milan Korošec, Jože Marolt, Ljubo Milič, Tone Novak, inž. Danilo Škerbinek — Tehnični urednik Danilo Domajnko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani
Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 23. 1. 1974 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.